

Spelet om Gud

Spelet om Gud

– ett försök att åskådliggöra något fragment av den teologiska problematiken i
dramatisk form,

av Christian Lanciai (2008)

Personerna:

Gud
Adam
Eva
Abel
Kain
Noak
Sem
Ham
Jafet
Noaks hustru
Abraham
Lot
Hans dotter
Hans hustru
En budbärare
Sodomitiska slynglar
Salomo
Jeremias
Belsazzar
Daniel
Herodes Antipas
Herodias
Salome
Tjänare
Johannes Döparen
Herodes minister
Jesus
Maria, Jesu moder
Maria Magdalena
Muhammed
Ali, hans svärson
Påven Innocentius III
Franciscus
Dante Alighieri
Vergilius
Kejsar Karl V
Martin Luther
Giordano Bruno
Tre inkvisitorer
Urban Hjärne
Tre häxdomare
En dörrvakt

En kvinna
Karl Marx
Hans hustru
Hans dotter
Hans svärson
Leon Trotskij
Vladimir Uljanov Lenin
Josef Stalin
Två judiska koncentrationslägerfångar
The Rolling Stones
En teolog
En musiker

Copyright © C. Lanciai 2008

Akt I scen 1. Paradisets lustgård.

Gud Skall jag verkligen våga kasta mig in på ett så vådligt experiment? Att skapa min egen avbild. Att äntligen få något sällskap och någon att prata med. Hela naturen är vacker, jag har skapat en värld av renhet och skönhet som inte kan bli finare i sin svindlande naturliga mångfald och där allt liv sköter sig självt i fullständig frihet, men hur kan man väl någonsin bli nöjd? Man måste alltid ha det där lilla extra, en skapelse behöver en krona, och livet blir tråkigt i längden om det saknas dramatik och utmaningar... Ske alltså. Välkommen, Adam, var min egen ställföreträdare på jorden, och jag skänker dig hela naturen att förvalta den efter eget skön, ty om du bara i ringaste mån verkligen har något av mig i dig så förstår du att rätt odla din trädgård.

Adam Du skänker mig en värld att ta hand om, min skapare, och visst är den fulländad på alla sätt i sin obegränsade frihet och skönhet och härlighet, men saknas det inte något?

Gud Vad skulle det vara?

Adam Någon att tala med. Någon att dela det med. Ett sällskap.

Gud Du har ju mig. Det var därför jag skapade dig.

Adam Ja, men du står över mig.

Gud Du har ju hela världen under dig. Alla levande väsen är dig undergivna.

Adam Jag menar en jämlike.

Gud Jag skapade dig till att vara min jämlike. Duger inte jag som din jämlike?

Adam Du förblir ändå alltid min skapare och måste därför alltid ha sista ordet. Förlåt mig, Herre, men jag kommer aldrig att kunna betrakta dig som jämlik, då jag alltid måste känna mig underlägsen mot min skapare.

Gud Vad vill du då ha? En annan människa som du själv? En tvillingbror? En klon? Vad begär du av mig egentligen?

Adam Nej, förlåt mig, herre, men vad jag behöver är ett sällskap att kunna tala med och diskutera och dela upplevelser med, en utmaning, något annat än bara jag själv.

Gud Vad är det då för fel på dig?

Adam Jag är för präktig. Du har utrustat mig med överlägsna fysiska krafter, som gör mig hård och stark men arg i min ensamhet. Ge mig ett annat bättre väsen än mig själv, en annan människa som jag men någon att bättre kunna älska än mig själv.

Gud Således en mjukare, ädlare och vackrare variant. Hm! Naturligtvis. Du är ju en naturlig varelse. Naturen förlämnar alla levande väsen en kärleksdrift och sexuallust. Att jag inte tänkte på det! Du behöver ju en kvinna!

Adam En kvinna? Vad är det?

Gud En maninna, människans andra jag, som kan ge människan möjlighet att i enlighet med naturen föröka sig genom livets fundamentala vällust som är kärleken!

Adam Menar du att du kan ge mig någon att älska?

Gud En baggis! Se bara! (*räcker ut handen, och Eva gör entré*) Får jag presentera Eva, den första riktiga kvinnan, som skall komplettera alla dina brister och ge dig allt du saknar, och vars livs mening är att få bli moder åt dina barn.

Eva Accepterar du mig, Adam?

Adam Vilken fråga! Hur skulle jag inte göra det? Du är ju långt vackrare än jag själv, med dina utsökta kurvor, ditt fantastiska hårsvalls generositet, som är som en getflocks myllrande ned för hela din rygg, och ditt anletes mjuka ljuvhet, för att inte tala om charmen i hela ditt oemotståndliga väsen!

Gud Det är kärleken, Adam. Ta den med ro.

Adam Herre, du har överträffat alla mina vildaste förväntningar! Du har överträffat dig själv! Vad har jag gjort för att förtjäna denna utomordentliga lycka?

Gud Du bad om den.

Adam (*på knä*) Tack, Herre!

Gud Ta nu bara väl hand om henne, så att du inte förlorar den genom att till exempel göra något dumt.

Adam Vad skulle väl vi kunna göra för dumheter?

Gud Ni skulle till exempel kunna få för er att ni borde äta av de farliga frukterna från Kunskapens Träd.

Eva Kunskapens Träd? Så spännande! Var ligger det?

Gud Tala inte om det för henne, Adam.

Adam Hela världen är vår, Eva. Endast frukterna från Kunskapens Träd får vi inte röra.

Eva Varför inte det?

Gud För ert eget bästa.

Eva Vad är det för mening med all den frihet du ger oss, Herre, om den behäftas med den minsta begränsning?

Gud (*för sig själv*) Nu är det färdigt! Kvinnan börjar få idéer för sig. Att jag inte förutsåg detta!

Adam Eva, lägg de tankarna åt sidan. Utmana inte ödet och vår skapare, som gav oss allt detta för att vi skulle sköta det och inte missbruka det.

Eva Jag förstår inte hur Kunskap skulle kunna missbrukas.

Gud Det här övergår min kompetens. Kvinnan ställer frågor, och jag kan inte tillfredsställa hennes nyfikenhet med mindre än att mänskligheten måste ta en betänklig riktning... Det här får Adam sköta själv. Jag är inte ansvarig för hans kvinna. Det var han som bad om henne. (*går*)

Adam Eva, nu har du fått Herren att överge mig.

Eva Skyll inte på mig. Min fråga var logisk och rimlig.

Adam Men var det då värt att ta risken att utmana honom för ingenting? Han är ju ändå vår skapare!

Eva Jag ställde honom bara en enkel fråga som tydligen kuggade honom. Det var inte meningen, men det var varken mitt eller frågans fel. Han bara tog illa vid sig för ingenting. Och skall det då vara något särskilt med Kunskapens Träd? Dess äpplen ser ju precis ut som alla andra. (*tar ett äpple och biter i det*) Det smakar också som alla andra. Pröva själv. (*ger ett annat äpple från trädet åt Adam, som prövar det*) Nå, märker du något särskilt med denna frukt varför den skulle vara så förbjuden?

Adam (*förvånad*) Nej.

Eva Där ser du. Ät upp äpplet. Det är ingenting att spara. Det finns andra. (*plötsligt, chockerad, skriker*) I-i-i-i-i-i-i-i-i-i!

Adam Vad är det?

Eva Såg du?
Adam Vad då?
Eva Ormen i trädet!
Adam Bet han dig?
Eva Nej, men det var en orm i trädet!
Adam Än sen då? Ormar är väl inte märkvärdigare djur än alla andra.
Eva I-i-i-i-i-i-i-i! (*skriker igen, förskräckt*)
Adam Vad är det nu då?
Eva Ser du inte?
Adam Vad är det jag inte ser?
Eva (vettskrämd) Att vi är nakna!
Adam Du har rätt. Vi är nakna. Att vi inte tänkt på det förut.
Eva Vi måste skyla oss!
Gud (återkommer) Vad har ni gjort!
Adam Det var Eva!
Gud Vad gjorde hon?
Adam Hon gav mig den förbjudna frukten! Och hon åt själv av den innan!
Gud Och därför har ni nu märkt att ni är nakna. Fy skäms! Skyll er själva.
Adam Hur skall det nu gå för oss? Har vi gjort något riktigt illa?
Gud Ni har gjort det värsta man kan göra! Ni har upptäckt sanningen!
Eva Vi visste inte bättre. Du gjorde oss så nyfikna.
Gud Jag gav er all makt och frihet över hela världen! En enda sak bad jag er att låta bli, och naturligtvis går ni då genast och drumlar till det med den enda saken!
Adam Det var ju bara ett äpple!
Gud Men ni visste att det var fel och gjorde det just därför! Aldrig mer skall ni kunna leva nakna i frihet!
Adam (förkrossad) Vad har vi gjort!
Gud Ni har gjort en dumhet! Ni har inlett mänsklighetens historia med ett misstag! Nu måste allting bara bli fel!
Eva Förlåt oss, Gud. Vi visste inte vad vi gjorde. Vi var unga och oerfarna.
Gud Det kan inte hjälpas. Gjort är gjort. Men ni kan aldrig mer bli herre över naturen. Hädanefter måste ni lyda under dess lagar som alla andra levande väsen. I smärta skall du föda dina barn, Eva, som bara skall vålla er bekymmer. Och du måste alltid arbeta i ditt anletes svett, Adam, för att kunna försörja din misslyckade familj. Ge er av! Jag vill inte se er mera! Ni har gjort bort er från början! Ut härifrån! Jag måste nu skydda naturens paradiset från er åverkan. Mitt mänskliga experiment har misslyckats från början, och det värsta är, att nu kan ingenting stoppa er! Vik hädan, era hopplösa idioter! (*kör ut dem*) Så. Jag skulle aldrig ha gett dem herraväldet över naturen. Nu blir jag så illa tvungen att låta naturen hänsynslöst vara deras godtyckliga överman, så länge det finns någon misslyckad mänsklighet kvar på jorden utan något annat vettigt att göra än att missbruka den naturs helighet som jag i min enfald och naivitet gav dem herraväldet över. (*går uppretad*)

Scen 2.

Abel (offrar) Skulle jag inte försöka blidka dig, Herre, med min oskuld och tillit och min vördnad för din skapelse och allt liv? Om min kärlek flödar över med mina innerligaste känslor av tacksamhet, skulle jag då inte offra dem åt dig, vår skapare och alltings ursprung?
Gud (kommer in) Vad gör du, gosse?
Abel Frambär ett tacksamhetsoffer åt vår skapare.
Gud Hur vet du att en sådan finns?

Abel Liksom jag har ett ursprung måste allt liv ha ett ursprung, och då allt liv är gudomligt måste alltings ursprung vara själva skapandets kraft, det gudomligaste av allt.

Gud Och hur vet du att den kraften är personlig och tillhör en personlighet?

Abel Det tar jag bara för givet. Allt äkta är personligt, och allt liv är äkta.

Gud Du är ett exempel på den yttersta fromheten. Men vad väntar du dig i gengäld av den gudomliga kraften?

Abel Återställning. Återupprättelse. Människans återlösning. Mina föräldrar blev orättvist fördrivna från paradiset för en bagatell. Det ville jag gärna gottgöra. De menade inget ont men blev straffade med lidanden och vedermödor utan tal.

Gud De bröt mot den enda lag som fanns.

Abel Och varför fanns det då en lag om inte för att brytas? Kan det finnas en lag utan att den bryts?

Kain (*dyker upp*) Vad håller du på med, Abel?

Abel Återupprättar mänskligheten.

Kain Du gör dig bara odräglig som vanligt. Vad skall det där föreställa? (*indikerar Abels altare*)

Abel Ett altare.

Kain Vad är ett altare?

Abel En helig plats för umgängelse med det gudomliga.

Kain Du dillar. Det finns inget gudomligt. Det finns bara hårt liv, sex och död. Allt annat är onödiga och blödiga fantasier. Och vad håller du på med där på ditt altare?

Abel Offrar åt Gud.

Kain Förbränner ätbart kött? Ett sådant slöseri är inte förnuftigt. Du är galen. (*går lös på altaret och river det*)

Abel Nej, Kain! Du får inte förstöra mitt försoningsverk!

Kain Jag gör det för ditt eget bästa! Du måste hålla dig på jorden!

Abel Fattar du då inte, att det du förstör är något gott? Att du i din dumhet omöjliggör mänsklighetens framtid?

Kain Du blir värre och värre.

Abel Nej, det är du som inte fattar vad du gör!

Kain Jag hindrar dig från att hänge dig åt öppen dårskap!

Abel Nej, du förstör kontakten mellan människan och Gud!

Kain Den kontakten har Gud själv förstört om den någonsin funnits.

Abel Du hädar!

Kain Och du går mig på nerverna!

Abel Du får inte förstöra din broders verk!

Kain Vem kan hindra mig? Din blödighet gör dig otjänlig för denna världen.

Abel Nej, Kain, det är du som korrupperar den med din okunnighet!

Kain Nu har jag fått nog! (*slår ner honom*) Jag har aldrig kunnat tåla dig! Så! Nu fick han så han teg. Nu slipper vi honom mera, det mjäkiga aset! (*möter Gud på vägen ut*)

Gud Kain, var är din broder?

Kain Hur ska jag veta det?

Gud Hur har du tagit vara på din broder?

Kain Skulle jag taga vara på min broder?

Gud Det är därför du har en broder.

Kain Jag vet inte var han är.

Gud Nej, för han finns överallt, ty hans blod har utgjutits över jorden, och jorden bävar av hans orättvisa lidande. Vad har du gjort!

Kain Han retade mig.

Gud Det gjorde han inte alls. Han ville bara omvända mänskligheten till en bättre värld.

Kain Och det kunde jag inte tåla.

Gud Så du slog ihjäl honom.
Kain Än sen då?
Gud Förbannad vare mänskligheten för din skull, Kain, ty du, som var ond och brutal och hänsynslös, slog ihjäl den som var bättre, mjukare och svagare än du. Medan du, som inte tillfört livet något gott, nu överlever har du likviderat den som ville livet enbart gott. Tycker du det är rättvist?
Kain Vad är rättvisa?
Gud Motsatsen till den lag, som är den starkares rätt och våldets överkörning av naturen.
Kain Vart vill du komma, gamle galne man?
Gud Till det faktum att för din skull och dina likars skull måste hela mänskligheten förgås.
Kain Den dagen den sorgen.
Gud Du gör den ofrånkomlig.
Kain Om du så var Gud själv, din gamle senile tok, så skulle det ändå kvitta mig lika. (*går*)
Gud Och sådana människor har jag skapat. Nej, det här går inte. Mänskligheten kan inte bara bli värre hela tiden utan att någon sätter stopp för det. Någon måste ta ansvar för situationen när människan bara förvärrar sin ansvarslöshet. Måste jag då förgöra vad jag själv har skapat? Går det? Hm! (*tar sig en funderare och går ut*)

Scen 3.

Gud Hör du Noak, jag måste be dig om en sak.
Noak Vad är på gång, Herre?
Gud Jag måste be dig att bygga en husbåt tillräckligt stor för att få plats med åtminstone ett par av alla världens landdjur.
Noak Men varför i all sin dar ber du mig åstadkommas något så befängt? Kan någon båt på jorden byggas så stor att den får plats med alla djuren utan att sjunka och utan att bli sjöoduglig?
Gud Lita bara på mig. Jag vet vad jag gör.
Noak Men det är ju jag som ska göra det! Ge mig då åtminstone en rimlig förklaring!
Gud Jorden kommer att gå under genom en syndafloed, som mänskligheten själv genom sin dårskap och lättsinnighet framkallat, och jag vill rädda vad som räddas kan, och det minsta jag kan rädda är då den enda människa på jorden jag kan kalla min vän jämte hela hans familj och åtminstone något äkta par av alla ädla landdjur.
Noak Hur vet du att denna syndafloed skall komma?
Gud Var bara lugn. Den kommer.
Noak Vad har då mänskligheten gjort för att förtjäna den?
Gud Och det frågar du? Ser du inte hur de bär sig åt? De lever ju bara för sin promiskuitet och gudlöshet, sin usla smak och fåfänga, sin girighet och egoism, sina aggressioner och sin egen självdestruktivitet. Hela jorden var ett paradiset tills de kom och förpestade den med sin massförökning som något värre än någon gräshoppsvärm och ödelade den med sin kortsynta miljöförstöring! Naturligtvis måste naturen reagera! Inget naturligt liv kan i längden acceptera någon form av misshushållning och vanstyre!
Noak Det kommer att behövas en sju helvetes stor farkost för att få plats för alla djuren. Minst två våningar måste bli stall, och vi får trängas i ett hörn av den tredje.
Gud Det är det jag menar. Det kan gå.

Noak Jag är en försiktig man, Herre, och tar inga risker. Risken här är att vad du förutspår verkligen kommer att inträffa. Om jag då bygger en ark som försäkring mot alla eventualiteter har jag inte förlorat något, och om hela världen dränks så har jag ju faktiskt ändå mitt på det torra. Men jag kan inte garantera att jag kan rädda alla djur, då det säkert finns fler än vad någon känner till.

Gud Naturligtvis överser jag med marginaler för den mänskliga faktorn och dess olyckliga men naturliga begränsningar. Men det är bäst du skyndar på. Det kan börja regna när som helst, och sen kanske det aldrig blir uppehåll mer innan allting är bortspolat.

Noak Folk kommer att betrakta mig som galen och reta mig och håna mig och skratta ut mig, men det skiter jag i, ty det är säkrare att ta olycksprofeter på allvar än att inte göra det.

Gud Om alla historiskt viktiga personer skulle tänka som du skulle många historiska misstag undvikas. Sätt i gång nu! Du har ingen tid att förlora!

Noak Ja, Herre. – Sem, Ham och Jafet, ni måste hjälpa mig med det största ingenjörsarbete världen har skådat.

Sem Vad står på, far?

Noak Vi skall bygga en båt som skall kunna rymma ett par av all vår världs kända landdjur.

Ham Far, du har druckit för mycket.

Noak Jag har tyvärr aldrig varit nyktrare i mitt liv, Ham.

Jafet Fåglar också? Det blir ett astronomiskt bajseri av det hela.

Noak Ja, och ni måste sedan hela tiden hjälpa mig mocka skiten.

Sem Vad får vi för belöning?

Noak Livet.

Ham Du menar inte att du dödar oss annars?

Noak Inte jag, men kanske omständigheterna. Det här gäller livet, gossar. Se det som vår kanske enda möjliga livförsäkring.

Jafet Något är på gång. Far menar allvar. Sköt ni båtbygget, bröder, så åtar jag mig att samla ihop djuren. Vi kommer alla att få mycket att göra, så det är lika bra att dela upp arbetet genast.

Noak Det är rätta andan, gosse! Vi kommer åtminstone inte att sakna arbete!

(*De sätter i gång.*)

Scen 4. Inregnade i arken.

Noaks hustru Jag fattar inte hur du tänker egentligen, gubbe. Hur kunde du veta att det skulle gå som det har gjort?

Noak Jag fick ett besök av en hemlig vän som var alltför väl informerad.

Hustrun Och vem är han då, denne mystiske herr Vit med det långa skägget, som ser äldre ut än döden men ändå knappast ens är flintskallig med sitt långa rika snövita hår, så att en vanlig käring som jag måste avundas hans sköna hårsvall?

Noak Bry dig inte om det. Han är väl mitt livs rådgivare. Om jag berättade mer skulle du inte tro mig.

Hustrun Du kallar honom herre. Har du varit tjänare hos honom i dina yngre år?

Noak Vi är alla tjänare hos honom utan att vi vet det.

Hustrun Är han något slags budbärare från en annan makt?

Noak Han är den andra makten själv. Det är därför jag kallar honom herre.

Hustrun Han måste vara så nära det gudomliga man kan komma, men alla gudar är ju bara beläten, vidskepelse och fåfäng övertro. Vad jag inte kan fatta är hur han kunde veta att det skulle börja regna så här infernaliskt i all evighet.

Noak Även evigheten har ett slut, kära hustru. Vänta bara! (*Hela scenen skakar till, som vid grundstötning.*) Äntligen! Där har vi det! Vi har strandat! Landkänning!

Hustrun Det kändes mera som om vi gick på grund.

Noak Vet du vad det betyder? Vattnet har börjat sjunka undan! Nu är det bara en tidsfråga innan vi blir fria från det här båtfängelset med alla dess stackars instängda bölande, trumpetande, bråkande, råmande, tjatrande, rytande och vrålade djur.

Hustrun För att inte tala om all deras infernaliska avföring och floder av urin. Jag fattar inte att de alla överlevt.

Noak Jafet hade alltid god hand med djur och visste hur man skulle organisera en tillfällig djurpark för så många. Problemet var fåglarna, som vi ständigt måste låta flyga ut med risk för att de inte skulle hitta tillbaka, men de hittade alltid tillbaka. Flyttfåglar är bättre på att orientera sig än människor. Vi vet ju faktiskt inte var i all världen vi befinner oss.

Jafet (*kommer in*) Far, nu har det fötts en mulåsna igen!

Noak Jag har ju bett dig att hålla hästarna borta från åsnorna!

Jafet Ja, men de slår sönder sin spilta hela tiden, och vi måste ju få låta dem få den lilla omväxling som är möjlig. Varken märren eller åsninnan har någonsin klagat.

Noak Och en hingst är alltid en hingst. Gjort är gjort, och hjortarna hjordar ju ändå med rådjuren. Jag litar på dig, Jafet, hur liberal du än är.

Jafet Liberalism är expansion, far. (*går*)

Noak Snart, kära hustru, får vi nu se den dagen då fåglarna vi släpper ut inte kommer tillbaka mer. Vi har gått på grund. Det är det bästa som kunde ha hänt oss. Om vi nu sitter fast här är situationen stabil. Och då kan vi snart gå ur och ner på marken. Det första jag skall göra, när vi kan sätta i gång och odla och arbeta igen, är att plantera mina sparade vinrankor, så att det åtminstone aldrig må fattas oss vin.

Hustrun Först måste vi komma ner på jorden igen.

Noak Precis.

Hustrun Vad jag inte kan fatta är varför din hemlighetsfulle vän den där herren valde att rädda just dig och din familj av alla människor.

Noak Kanske just för att han visste att jag var rätt man att börja plantera vin för framtidens mänsklighet.

Hustrun I så fall var han mer än bara klok.

Noak Vad då?

Hustrun Mänsklig.

Noak Du sa det. Det var kanske därför han utvalde mig, för att han såg att jag också kunde vara det.

Scen 5.

Sem Säg inte att farsan är full nu igen.

Jafet Jo. Ända sedan han kunde bärga sin första vinskörd efter floden har han varit som besatt av vinets potentialer.

Sem Han har ballat ur.

Jafet Ja. Och vad kan vi göra åt saken?

Sem Hur långt har det gått? Hur illa är det?

Jafet Han ligger naken och lallar om han inte druckit sig redlös och medvetlös.

Sem Vi ser allvarligt på saken. Men gör Ham det?

Jafet Han bara skrattar åt vår faders skam och förnedring, som om det var något roligt.

Sem Det gör knappast saken bättre, eller hur?

Jafet Nej, inte alls.

Noak (*i rummet bredvid*) På dina vågor skall jag flyta till himmelen en dag...

Sem Han var vaken!

Jafet Då finns det åtminstone hopp.

Sem Kom, vi går in och försöker få ordning på honom .

(*De går in till Noak.*)

Noak (*naken på sin säng med ett vinkrus i handen*) Välkomna, mina söner! Nu kan vi börja leva! Tack vare vinets välsignelse behöver det aldrig finnas några bedrävelser för människorna mer! Nu kan de börja leva och föröka sig i all oändlighet!

Jafet Pappa, hela mänskligheten är förolyckad. Det är nog bara vi kvar.

Noak Tror du inte jag vet det? Men allt är bara ett skämt! Det händer bara en gång och aldrig mera! Nu börjar livet! (*dricker*)

Sem Drick inte mer, far!

Noak Varför skulle jag inte få hänge mig åt sundheten och hälsan? Herren gav oss vinet och regnbågen för att vi aldrig mera skulle behöva bekymra oss. Så länge vinet och regnbågen finns kommer det aldrig mer att bli någon syndaflod.

Jafet Sluta, far! Det är inte roligt längre!

Ham (*inträder*) Låt honom vara full i fred. Låt honom dricka sig redlös och orkeslös och gaggig och senil. Det är ju det han vill. Han har klarat syndafloden med alla sina djur. Låt honom få fira det så länge han vill så länge han lever.

Noak Vinet är det bästa ting som finnas kan i jorden kring. Det är den enda stabila saligheten, det ständigt återbördade paradiset, den ständiga gemenskapen och trösten, det eviga miraklet, den eviga befrielsen, den enda medicinen som hjälper mot allt och den enda boten för synd och melankoli, skuld och ånger, grämselse och bekymmer, ångest och ångslan, vanmakt och död.

Sem Far, du har druckit tillräckligt.

Noak Man kan aldrig dricka tillräckligt.

Sem Ta ifrån honom hans vinkrus, Jafet. Vi måste lägga honom till sängs.

Ham Ja, pappa honom och bädda ner honom, låt honom drägla och spy i sina lakan, låt honom frossa i sin senilitet, det patetiska gubbäcklet.

Sem Det är din far du talar om.

Ham Det är därför jag säger vad jag säger.

Sem Han har räddat ditt och allas vårt liv.

Ham Ja, och den fåfängan ångrar han så bittert att han ämnar dricka ihjäl sig. Det kan du göra fast på vatten, gubbjävel! Det går till och med fortare!

Noak Vanartade son, åt helvete med dig.

Ham Jag beklagar, far, att du var tvungen att rädda även mig till livet fastän du lät din herre ta livet av hela mänskligheten för övrigt.

Noak Regnbågen skall alltid skina över oss, gosse, och alltid rädda världen på nytt hur mycket vi än försöker förstöra den. Regnbågen är tecknet på att varje syndaflod och världskatastrof alltid måste ha en ände och ta en vändning till det bättre. Men du kan inte se regnbågen, Ham, för du är färgblind.

Ham Du bara dillar, skitgubbe. Din herre kommer ständigt att utplåna mänskligheten på nytt och bestå henne med nya katastrofer hur litet han än någonsin kommer att kunna utrota henne. Och vet du varför han inte kan det? Därför att han är lika begränsad genom sin mänsklighet som alla galna och dumma och sanslösa människor på jorden, som alltid bara kommer att bereda sin egen undergång! Se på dig själv! Du håller ju på att supa ihjäl dig! Och du var ändå den bästa av alla människor! Du och din herre är lika goda kålsupare och lika förbannat misslyckade båda två som riktkarlar och vägmärken för hela mänsklighetens eviga självdestruktivitet! (*går rasande ut*)

Jafet Bry dig inte om honom, far. Han har fått syndafloden på hjärnan.

Noak Som om vi inte alla hade det. Vi har skådat och överlevt hela mänsklighetens förintelse, och det kan vi som människor aldrig komma över. Men jag tror på regnbågen. Den avlöste det eviga regnet till sist, och vi har kommit lyckligt i land och kunnat börja odla våra trädgårdar igen. Är inte åtminstone det värt att fira? Drick, mina söner! Glöm den där Ham, som inte förstår att dricka och ha roligt. Ingen människa är tråkigare och dödligare än den som ständigt är nykter.

Jafet Det ligger något i det.

Sem Skall vi då våga dricka med honom?

Noak Drick, mina söner! Det är livets enda universalmedicin, och med den skall mänskligheten för alltid kunna hålla sig levande och lycklig! Jag ger er livselixiret!

Sem Far, du är full.

Noak Som om jag inte visste det och njöt av det.

Sem Lägg dig, far. Du kan inte fortsätta så här.

Noak Det kan jag visst det, så länge jag lever.

Sem Han är hopplös.

Jafet Kom, låt oss lämna honom i fred. Vi fick honom ändå till slut under täcket.

Sem Sov gott, far, och försök nu äntligen sova ruset av dig.

Noak Ni menar väl, men det gör inte Ham, som aldrig kommer att förstå att ha roligt, för han har ingen humor. Skratta åtminstone, mina pojkar, åt er gamle fulle far som ändå har lyckats rädda hela mänskligheten och naturen åt eftervärlden och dessutom skänkt er konsten att brygga vin.

Sem Sov gott, far.

Noak Jag ska sova gott och vakna för att kunna börja om från början igen. Det är allt vad livet och döden handlar om – börja om från början. Nu kan hela mänskligheten börja om från början och med vinet som försäkring om att kunna lyckas bättre nästa gång.

Jafet Sov gott, far.

Noak Varen aldrig för nyktra, mina söner. Det lönar sig aldrig.

(Sem och Jafet går.)

Låt mig på dina gyllene vågor få flyta ända upp till himmelen en dag, o du välsignade motsats till syndafloed, du mirakulösa livselixir till gudadryck, som gör oss människor mera mänskliga än gudar... *(somnar och snarkar)*

Akt II scen 1.

Vid Mamres terebintlund i Hebron.

Abraham Men käre herre, inte kan du väl bara förstöra världens två största och mest välmående städer bara för att de är moraliskt förkastliga?

Gud Jag beklagar, min käre vän, men de har inget existensberättigande. De är fullkomligt korrupta, degenererade, fördärvade, denaturaliserade och dehumaniserade.

Abraham Men ämnar du då förgöra även den goda minoriteten för de många ondas skull?

Gud Vilka är de goda? Kan du säga mig det? Kan du peka ut några exempel? Hur vet du att de finns?

Abraham Min brorson Lot bor ju där i Sodom med sin familj, och de är rättfärdiga människor.

Gud Nåväl, det kan jag hålla med om. Finns det några fler?

Abraham Det måste det finnas. Det kanske bara är hundra, men du kan ju inte låta hundra goda gå under för att den stora massan är förlorad.

Gud Nåväl, om där verkligen finns hundra personer som inte bara lever för sitt sedefördärv, så skall jag skona hela staden för deras skull.

Abraham Kanske är de bara femtio. Vill du då offra de femtio för de förtappades skull? I så fall kräver du människooffer bland de oskyldiga. Det är inte mänskligt.

Gud Nåväl, om där finns femtio som har en gnutta godhet och idealism och som vill leva för vad som är rätt skall jag skona Sodom för deras skull.

Abraham Kanske är där bara trettio som tänker på annat än sina lustars tillfredsställelse, sin egoism och girighet. Vill du då offra trettio oskyldiga för de många fördärvades skull?

Gud Nåväl, för din skull, din brorsons skull och de trettio rättfärdigas skull skall jag skona staden om de finns.

Abraham Kanske är de bara tjugo. Vill du då offra dem för att de inte är fullt trettio?

Gud Om jag finner tjugo som inte lever som omänskliga svin skall jag skona staden.

Abraham Kanske är de bara tio.

Gud Nåväl, Abraham, din bön om nåd för tio oskyldiga, om de finns, skall gå före rätt.

Abraham Ursäkta mig, herre, men jag litar ju på att du är mänsklig. Annars skulle vi inte kunna umgås som vi gör. Om det då bara finns en enda rättfärdig människa i Sodom utanför min brorsons familj, är det då rätt av dig att låta en enda oskyldig stryka med bara för att du utdömt staden?

Gud Du har rätt, Abraham. Finns där en enda rättfärdig människa skall hela staden skonas för hans skull.

Abraham Tack, herre. Då litar jag på dig.

Gud Det kan du alltid göra.

Abraham Tack för att du låter nåd gå före rätt och för att du låtit min förbön rädda staden. Människor är ju ändå alltid bara människor med sina mänskliga svagheter, och dem måste man ju ha förståelse och medkänsla för, eller hur?

Gud Inte med hor och sodomi, våldtäkt och kriminalitet, kapitalistisk hänsynslöshet och blint självsvåld.

Abraham Men alla är väl inte sådana?

Gud Nej, åtminstone du och din brorson är undantag, men känner du några andra människor som försöker gå i god för andra bara av medkänsla och medlidande?

Abraham Inte direkt.

Gud Det är det jag menar, Abraham. Idealismen är alltid ensam, och det vet minsann alla idealister. Därför är de så få, ty endast undantagen föredrar rättfärdighetens ensamhet framför ytlighetens, lättfärdighetens, vulgaritetens och låghetens sällskap. Massan går alltid åt helvete, och därför är det bara de individer som vänder sig mot massan som klarar sig i längden.

Abraham Du är hård, herre.

Gud Nej, bara realistisk.

Scen 2. Sodom.

Dottern Kungen vill ha mig till sin frilla, far. Jag skulle kunna göra en lovande karriär som hans konkubin.

Lot Kommer aldrig i fråga.

Dottern Han har makt att tvinga dig, och du har ingenting att sätta där emot. Vill han ha mig så kan han döda dig.

Lot Hellre det än att jag offerar dig åt den allmänna prostitutionen.

(Det knackar på porten.)

Nu är de här igen.

Dottern Nej, far, det här är någon annan. Jag känner inte igen knackningen.

Lot (öppnar) Vem är du?

Budbäraren En budbärare. Ni måste lämna staden. Den kommer att gå under.

Lot Vem har sagt det?

Budbäraren Det är beslutat så.

Dottern Vem är det, far?

Lot En budbärare. Han kommer säkert från min farbror Abraham. – Finns det inget hopp för Sodom?

Budbäraren Jag beklagar. De är alla potentiella sodomiter.

Lot Jag förstår.

Budbäraren Om du vill rädda din familj måste ni alla rädda staden genast och inte ens se er tillbaka när ni flyr.

Lot Är det så illa?

Budbäraren Det är värre än så. Det gäller både Sodom och Gomorra.

Lot Vi har alltså inget val.

Budbäraren Nej.

Hustrun Tro inte på honom, Lot. Han vill lura dig i en fälla.

Lot Och om han har rätt? Vill du ta den risken?

Hustrun Vi har det bra här med våra döttrar, och den äldre kan göra karriär hos kungen. Har du rätt att förbjuda henne om hon vill det?

Slynglar (utanför) Öppna, Lot! Vad var det för en vacker ung man du släppte in? Släpp in oss också, så att vi får känna honom!

Lot Nu är de här igen, sexgalningarna, våldtäktsslynglarna, horbockarna, de förbannade skändarna, som bara vill åt mina döttrar. Inte ens en gäst får man ha i fred!

Budbäraren Du sa det, Lot. Du har inget val. Det enda som väntar dig i denna fördärvets urbanisering är förnedring och undergång.

Lot Du har rätt. Vi måste ge oss av. Hustru, packa allting genast. Vi lämnar den här kopulationsavgrunden.

Hustrun Och om jag vägrar?

Lot Då ansvarar jag inte för följderna.

Hustrun Du går utan mig?

Lot Ja, och jag tar våra döttrar med mig, för att rädda dem. Om du inte vill rädda dig är det din sak.

Hustrun Säg vad du vill om fördärvet i denna storstad med dess ytlighet och ignorans, men jag har varit lycklig här. Vad kan du erbjuda mig som kan vara bättre?

Lot Vad som helst är bättre än att förlora sig själv, och det är vad både Sodom och Gomorra har gjort i sin totala sanslösa utförsåkning i sin skenande karusell av blind och självdestruktiv sinnlighetspsykopati.

Hustrun Jag vet inte.

Lot Kom med oss eller gå under.

Hustrun Jag följer väl med då men inte utan tvekan och saknad.

Lot Bra. Vi bryter upp genast.

Budbäraren Kom ihåg: se er inte tillbaka, och ångra inte ert uppbrott. Ni får bara se framåt.

Hustrun Du begär det omöjliga, budbärare. Vilka världskatastrofer som än genomförs har vi alltid minnena kvar, som alltid kommer att förbli dokumenterade i våra hjärtan.

Budbäraren Kvinna, du är reaktionär.

Hustrun Nej, bara naturligt och mänskligt.

Lot Kom nu, hustru. Vi måste följa vårt öde.

Hustrun Ja, Lot, och jag måste följa med.

Lot Gör det då, men kom åtminstone med oss.

Budbäraren Risken är att hon tvekar på vägen, så motsträvig som hon är.

Lot Det blir hennes sak i så fall. Visa oss vägen bort härifrån, budbärare, till en bättre värld än lasternas helvete.

Scen 3.

Abraham Fanns det då verkligen inte en enda god människa i hela Sodom och Gomorra?

Gud Jag beklagar, Abraham, men människan är nu tyvärr en gång sådan. Endast undantagen räknas. Massan måste alltid gå under.

Abraham Du har behandlat två rika och blomstrande städer som om alla dess människor inte var bättre än gräshoppor i svärm.

Gud Det var de inte heller. Därför gick de under. Se det som resultatet av deras egen miljöförstöring. Det var inte första gången. Det har alltid då och då hänt på nytt, och det kommer ständigt att hända igen. Var glad att din brorson kom ut därifrån levande.

Abraham Men hans hustru omkom på vägen.

Gud Hon var för tvehågsen. Hon dröjde för länge kvar. Hon hade varnats. Det var hennes eget fel.

Abraham Herre, vem kan någonsin begripa sig på dig? Du försöker framställa dig själv som den mäktigaste av alla, men samtidigt är du omänskligast av alla.

Gud Jag är ledsen, Abraham, men jag måste ta på mig och leva upp till mitt ansvar.

Abraham Detta ansvar, som du kallar det, är världens mest fasaväckande makt.

Gud Är vanmakt och oansvar bättre? Föredrar du kaos och ingen världsordning? Tror du livet kan leva utan kosmos?

Abraham Jag förstår dig inte.

Gud Var glad för det.

Abraham Tack för att jag i alla fall får vara din vän.

Gud Utan sådana vänner som du, Abraham, skulle världen och mänskligheten gå under. Det enda man behöver göra är att ta avstånd från svärmen, så är man inte längre bara en gräshoppa.

Abraham I all sin vishet är din filosofi livsfientlig, då den måste leda till att man inte vill sätta barn till denna världen.

Gud Just sådana fäder är det som världen behöver. Oroa dig inte för att avla en son, Abraham. Så mycket ansvar har du råd och medel till att ta för världen och framtiden. En enfödd son kan göra dig mera värdig som fader än alla världens bastarder.

Abraham Vad menar du med det?

Gud Att det alltid kommer att behövas undantag mot alla bastarder.

Akt III scen 1. Framför Salomos praktfulla tempel.

Gud Du har kallat mig, Salomo. Här är jag. Vad vill du?

Salomo Jag vill att du ger mig fri.

Gud Vad menar du?

Salomo Jag har fullgjort alla mina förpliktelser som konung mot dig, mot mitt folk och min stat.

Gud Vad begär du mera?

Salomo Jag vill inte vara bunden till dig, herre. Jag vill vara fri.

Gud Förklara dig.

Salomo Vad är all min härlighet, rikedom och makt annat än fåfänga? Jag har erhållit allt gott som man kan få av denna världen och funnit att det bara är värdelöst och uppblåst svammel. Man kallar mig världens visaste man, men vad har jag uppnått med all min vishet? Ingenting utom möjligen insikten om alltings fåfänglighet.

Gud Till saken. Vad vill du?

Salomo Jag vill glömma mig själv och all min fåfängas narraktiga prakt. Jag vill vara fri från att vara styrd och beroende av ett prästerskap och Moses trälbindande lagar. Världen är full av gudar. Varför får vi då inte ha mer än en? Jag vill omfatta alla mina hustrurs gudar och inte bara min egen.

Gud Kort sagt, du vill slå dig lös och hänge dig åt obegränsade utsvävningar i såväl sexuell som andlig bemärkelse.

Salomo Jag vill vara tolerant och utsträcka min tolerans universellt till alla religioner.

Gud Det är inget ont i det, men det är ansvarslöst för en konung och måste medföra konsekvenser. Om du överger dina faders gud, som din stat har grundats på, så kan den staten icke bestå.

Salomo Har jag då icke rätt att få leva själv? För att jag är född till detta ämbete, som redan min fader vanskötte med utsvävningar och inbördeskrig, medan jag åtminstone vidmakthållit freden, skall jag då vara trälbunden till slavtjänst på livstid för ett självrättfärdigt överretablerat prästerskap, som jag med ditt tempel och dess innehåll gjort till det mäktigaste i världen?

Gud Jag kan bara upprepa min varning. Överger du vår religions disciplin prisger du Israels stat och framtid. Utan lag och ordning ingen stat. Det är på ditt ansvar.

Salomo Jag har redan valt bort dig. Jag beklagar, herre, men jag älskar faktiskt drottningen av Saba mer än dig och din makt och ditt övergödda prästerskap.

Gud Du föredrar sex framför disciplinerat ansvar.

Salomo Det disciplinerade ansvaret bara tråkar ut mig. Jag har fått nog av min etablerade helighet och falska helgongloria.

Gud Du är åtminstone ärlig, men din ärlighet betingar ett högt pris. Efter dig kommer syndaflo den, och den drabbar bara ditt land och bara för din skull.

Salomo Jag beklagar, herre, men som människa har jag rätt till ett eget liv.

Gud Skyll dig själv. Israel kommer att förbanna dig för evigt.

Salomo Det skiter jag i.

Gud Du blir brännmärkt i de eviga annalerna som en fallen själ och som en lika fallen ängel som Lucifer.

Salomo Förstår du då inte, herre, att alla dina hotelser bara måste befästa mig i mitt beslut? Ju mer du går mot mig, desto mer måste jag ta avstånd från dig.

Gud Beduinen Abraham i sin ringhet och Josef kastad i brunnen och såld som slav var klokare i all sin utsatthet än du med all din härlighet och etablerade högsta maktställning och prakt.

Salomo Försök inte predika för mig. Jag går inte på det. Jag predikar bättre själv.

Gud Allt vad du kan predika är fåfänglighet.

Salomo Jag vet, men det är ändå bättre än all *din* fåfänglighet.

Gud Tänk på vad du säger.

Salomo Därför säger jag det.

Gud Du är då ett hopplöst fall.

Salomo Jag vet, och det med avsikt. Stick nu. Jag har sagt upp mina faders kontrakt med dig, så du är löst från kontraktet.

Gud Ett kontrakt med mig kan inte upplösas, då jag alltid förblir trogen och konstant. Du upplöser då bara dig själv.

Salomo Nej, vad jag upplöser är den fria människans ideologiska slaveri i form av en inbillad livegenskap hos en högre makt än hon själv. Jag vill bara att människan skall vara fri.

Gud Din liberalism går för långt och upplöser staten.

Salomo Det är meningen!

Gud Du är inte klok.

Salomo Eller klokare än du? Det är frågan.

Gud (resignerar, suckar) Jag beklagar dig, Salomo. (*går*)

Salomo Så blev vi av med honom. Det kunde inte undvikas. Ett socialt mönster kan inte låsas in i oföränderlig strikthet. Ingen etablering kan bestå i längden. Allt som byggs upp måste rivs ner. Jag har byggt världens härligaste tempel åt världens högsta makt. Därmed är det färdigt, och jag måste få vända min uppmärksamhet till något annat. Så enkelt är det. All stagnation är dödlig, och vad som helst är bättre än att fastna i vad som inte kan drivas längre. Alltså kräver den naturliga expansionens nödtvång att jag nu öppnar den ende gudens dörrar för även alla andra alternativa gudar. Om staten inte tycker om det och inte tål det så kan staten dra åt helvete.

Scen 2. Jeremias på Jerusalems ruiner.

Jeremias Är du nöjd nu, herre? Fallet är Jerusalem, och ditt eget tempel är störtat i ruiner och skändat många gånger om, så att det aldrig mera kan resa sig. Var det detta som var meningen med din religion och ditt egendomsfolk, att de skulle bortföras som slavar efter att ha trakasserats av omgivande avundsjuka statsgrannar i fyra hundra år? Du drev Adam och Eva ut ur paradiset, du dränkte hela världen i en syndafloed, du lät Sodom och Gomorra förgås i eld och svavel, och du samlade åt dig ett eget folk i en egen stat, som du nu har låtit gå under, medan ditt folk är reducerat till slavar i exil. Vad var då meningen med förhållandet oss emellan, herre, mellan dig och ditt nitälskade folk, om det inte kunde sluta på annat sätt än genom denna totala förödelsens styggelse?

Och vem är ansvarig utom du själv? Ja, jag vet, du skickade ut mig att själv predika mot kungarna här och fördöma dem med besked som de i grunden misslyckade förtappade dårar de var, du gav mig inte ett positivt ord till uppbyggelse för ditt eget egendomsfolk men bara fick mig att förbanna dem och gissla dem med onda profetior, men var det du eller jag som var skyldig till Jerusalems förstörelse för det? Ack, jag vet inte, så det enda jag kan göra är att klaga, och det är väl det enda något så när vettiga jag har att göra nu ända tills jag dör, medan du bara tiger och lyser med din frånvaro och inte gör något annat än bara ger eftertryck åt ditt heliga folks undergång och död med den dödliga tystnadens totala likgiltighet.

Scen 3. Belsazzars fest.

Belsazzar Daniel, din fördömde hebré, ormyngel av ett förbannat folk av slavar, du som är profetisk och kan tyda vad som helst till vad som helst, kom nu hit och gör lite nytta! Ser du texten på väggen där? Någon klåpare driver med oss med att klottra graffiti på väggen bara för att spolia vår fest! Vad tusan är det frågan om? Vad fan menar han egentligen?

Daniel Det är enkelt. Det är arameiska.

Belsazzar För dig är det enkelt. För mig är det kinesiska, eller, ännu värre, rena grekiskan. Vad fan står det då?

Daniel Det står *mene tekel ufarsin*.

Belsazzar Ja, visst fan står det det, det kan ju varje djävel läsa som kan läsa! Men ingen fan vet vad det betyder! Berätta nu vad den dåren påstår, och låt det inte bara vara någon dålig reklam för någon simpel tvättinrättning!

Daniel Det är inget reklamjippo, ingen reklamkupp och ingen reklamgrej alls.

Belsazzar Vad tusan är det då?

Daniel Det är ett direkt budskap till den högste kungen av Babylon.

Belsazzar Är budbäraren då så feg att han inte kan säga det rakt ut utan måste skriva det på väggen på utrikiska?

Daniel Han skulle väl annars löpa risken att bli avrättad direkt.

Belsazzar Vad är då hans otidiga och oanständiga budskap?

Daniel Kort sagt, din tid är ute, dina dagar är räknade, och din makt är åt fanders, och fallet är det stora Babylon.

Belsazzar Det ska till en miserabel judisk hund som du för att meddela mig en sådan otidighet.

Daniel Det är inte jag som har skrivit det.

Belsazzar Är du säker på det? Vem är det då?

Daniel Det är Herren.

Belsazzar Och vem fan är herre här om inte jag?

Daniel Den evige herren, som står över allas våra öden.

Belsazzar Kom inte med sådana blödiga amsagor. Du skall inga andra herrar eller kungar ha i Babylon utom mig! Det är lagens första bokstav. Alla andra är usurpatorer och rebeller.

Daniel Jag beklagar, herre, men även du lyder under evighetens lagar.

Belsazzar Och vad säger då den förbannade evighetens lag?

Daniel Att allt och alla är dödliga och förgängliga utom evigheten.

Belsazzar Men det är ju en självklarhet.

Daniel Det är vad skriften innebär.

Belsazzar Driver du med mig?

Daniel Inte för allt i världen.

Belsazzar Men du påstår ju att din allsmäktige Herre själv använder sig av magiska tricks för att på väggen här inför alla mina gäster mitt under en vild pågående fest försöka undervisa mig i att allt är inte evigt utom evigheten, som är evig.

Daniel Nej, det är en profetia om din egen och ditt rikets snara undergång.

Belsazzar Dra på trissor! Så din Gud är bara en hopplöst erbarmlig olycksprofet!

Daniel Han är inte den förste. Det har under seklerna vimlat av sådana i vårt land.

Belsazzar Ja, ni är ett folk av stackars besatta dårar, som bara kan gå under och förlora all er makt och ert inflytande med att framhålla en sorts överguds allmakt, som ni vill sätta över hela världen vare sig den vill ha honom eller ej, och så går det som det går: ert rikets skövlas, er huvudstad jämnas med marken, ert tempel, som är världens ryktbaraste, skändas och rivs och blir bara en rykande ruin av lösa stenar, medan ni bara klagar och hävdar att det inte är ert fel och inte ens den guds som ni satt över er och hela världen. Inte konstigt att det går åt helvete för er! Ni är ju bara odugliga dårar hela bunten och i bästa fall kroniska gnälliga olycksprofeter!

Daniel Men vi har alltid rätt.

Belsazzar Och det är det värsta med er. Nåväl, när skall jag gå under?

Daniel Snarare än du tror.

Belsazzar Det blir bättre och bättre. Och vad händer sedan?

Daniel Ditt rike uppslukas av ett annat rike, som skall ge oss fria och låta oss återvända hem till Jerusalem för att återuppbygga vårt tempel.

Belsazzar Så att ni kan bli inbilska och högfärdiga igen så vi måste riva ert tempel igen och utplåna ert rike igen och på nytt dra iväg med er som slavar på livstid för evärdliga tider. Är det rättvist? Varför gör ni er så mycket besvär för er förgrymmade guds skull?

Daniel Det är vårt öde.

Belsazzar Du är åtminstone realist i någon mån. Nåväl, låt perserkungen komma och ta oss då och utplåna oss. Vi har ju tagit och utplånat andra, så det är bara rättvist. Så rullar världens gång vidare med undergång efter undergång. Det är ett ekorrhjul i form av en ond cirkel av olyckor och politiska misstag, som politiker är till för att aldrig lära sig något av. Så får din tigande infernaliske gud alltid rätt i sin mördande tystnad medan alla jordiska makter bara är till för att gorma ihjäl sig. Ack, när skall världen någonsin få någon ordning? Aldrig någonsin, ty mänskligheten är oavbrutet expansiv i sin totala oordning. Kanske att vad vi behöver är en ny syndafloed. Den gamla lyckades ju aldrig utplåna oss helt, och det är bättre ordning på havet än på mänskligheten. Så talar en gammal döende kung vars dagar är räknade med hans olycksaligt mäktiga rikes. Hälsa din gud det, Daniel, om han hör böner. Om han inte gör det kan det kvitta, men det gör det i alla fall.

Daniel Sup er inte under bordet, herre konung.

Belsazzar Varför inte? Kan en konung göra något vettigare? Hade ens er Salomo något vettigare att komma med?

Daniel Nej.

Belsazzar Där ser du. Låt världen gå under, så kanske åtminstone naturen repar sig efter mänsklighetens dödliga misshushållning. Gå nu, Daniel. Jag ger dig fri som slav. Annars gör någon annan det. Stick hem till ditt Jerusalem, och försök komma med något bättre än dåliga profetior.

Daniel Jag ska försöka. (*går*)

Belsazzar En vacker ung man som hamnade i maktens lejongrop. Nåväl, han överlever, och lejongropen finns kvar, medan endast makten förgås i all evighet. (*dricker*) Skål, alla mina gäster, för världens undergång!

Många gäster Skål, herre konung!

(*De skålar och dricker varandra till, och festen fortsätter.*)

Scen 4. Herodes hov.

Tjänare Herre, han är här igen.

Herodes Vem är här igen, din sopprot? Alla är här igen! Vem är inte ständigt här igen?

Tjänaren Det är den där predikanten.

Herodes Du menar den där snuskige illaluktande pratvarnen som bara öser förbannelser ur sig som alla galna profeter?

Tjänaren Nej, det är Johannes Döparen.

Herodes (med fasa) Johannes Döparen!

Herodias (till Herodes) Släpp inte in honom.

Herodes Jag måste. Han är för obekvämt för att hållas borta. Han blir bara värre om vi försöker lägga band på honom.

Herodias Du borde ha halshuggit honom för länge sen.

Herodes Man har här i Israel sågat ihjäl, bränt levande på bål, dragit ut deras ögon med glödande tänger, massakrerat och kastat ner heliga profeter i bottenlösa håll till brunnar. Vi gör inte så längre, Herodias. Vi är inte så barbariska. Vi har lärt oss att de bara är besatta galningar som lider av sjukdomen att de inte kan lägga av med att pladdra på. De lider av helig dårskap, och sådant är inte direkt kriminellt.

Herodias Han är farlig. Han pratar bredvid munnen. Han förolämpar och smutskastar ditt hus. Han predikar anarki. Han är mot hela världsordningen.

Herodes Och du är besatt av honom. Man kunde tro att du fallit för honom och blivit nobbad av honom och att du därför är lika fanatiskt hämndlysten som Potifars kärlekskranka hustru.

Herodias Han kallar dina barn bastarder och mig en hora.
Herodes Det är de ju också. Det är ju vad du är.
Herodias Men vi är kungliga och har makten!
Herodes Du kan inte sätta dit honom, Herodias, bara för att han säger sanningen.
Herodias Men du kan och måste göra det.
Herodes Inte så länge han ännu har underhållningsvärde. (*till tjänaren*) Släpp in den gaphalsen och låt oss ha roligt åt hans senaste dunderlåskor.
(Tjänaren visar in Johannes Döparen.)
Tjänaren Johannes Döparen.
Herodes Nå, din skränflock, vad har du för nya amsagor att komma med?
Johannes Att du är en nidingakung till kopplare som idkar incest med dina egna oäkta döttrar medan din drottning horar med varje skurk i landet bakom ryggen på dig.
Herodes Det är ingenting nytt, Johannes. Det har du alltid sagt förut.
Johannes Men du tycks aldrig ha fattat det. All pedagogik bygger på repetition, och i bästa fall kopplar idioten åtminstone när det är för sent.
Herodes Menar du att min hustru smider komplotter mot mig?
Johannes Inte bara hon. Alla!
Herodes Det är heller ingenting nytt. Det måste varje kung finna sig i.
Johannes Men dina dagar är räknade, och du kommer att ruttna ihjäl inifrån, precis som din stinkande maskätne niding till farfar.
Herodes Tack för det. Än så länge har jag inte upptäckt några kläckande metastaser.
Johannes Var bara lugn. De kommer.
Herodes Och vad har du mer att bjuda på för trams?
Johannes Hela världsordningens undergång. Jag säger dig, att den romerska världsordning du tjänar är ruttigare än du själv och kommer att fullkomligt skändas ihjäl av barbarer som kommer att förvandla Rom till ett forum för fårskallar och idioter som inte kan annat än sitta skitandes blod på sina egna ruiner och blöda ner sig med krokodiltårar medan världsskändarna stampar sönder deras misslyckades världsordning av bara korruption och perversitet till grus och stoft och huggormars avföda.
Herodes Har du inget bättre att komma med, din misslyckade profet? Du inte ens osar svavel utan bara stinker. Gå hem och tvätta dig och klipp av dig ditt meterlånga lusboshår och raka ditt tovigga skägg och släng dina nerbajsade fotsida kamelhårskalsonger på elden, så skall jag ge dig en ny kostym. Jag bjuder på tvätten.
Johannes Din skenheliga babiankung för chimpanser och hyenor, efter mig kommer en som ska två hela ditt släkte i svavel och upprätta en regim som blir lika lång och evig som din är kort och dödlig.
Herodes Har du en usurpator i bakfickan?
Johannes Det är du som är usurpatorn. Davids hus har aldrig dött ut, och de är Judas enda rättmätiga kungar.
Herodes Slaktade inte min farfar alla spädbarn i Betlehem just för att en gång för alla göra slut på myten om Messias?
Johannes De skändliga barnamorden var hans livs största misstag och dårskap. Man kan inte stoppa oskuldens framfart med att döda den, då den alltid uppstår på nytt från de döda.
Herodes Och vem är då denne oskuld som hotar min tron? Du själv, din snuskpelle, som varit inpyrd i smuts i hela ditt liv och inte kan stiga in i ett hus utan att släppa stinkbomber?
Johannes Efter mig kommer han som skall ersätta alla perversa diktaturer och korruperade tyranner med upplysning, visdom, renhet, oskuld och kunskap.
Herodes Du tråkar ut mig. Du är roligare när du förbannar.

Johannes Du kan aldrig förbannas tillräckligt.

Herodes Jag menar det. Min hustru då? Förtjänar hon något mindre?

Johannes Hennes otukt kan få själva djävulen att kräkas.

Herodes Vad säger du om det, Herodias? Tål du komplimangen?

Herodias Halshugg honom!

Herodes Du ser själv, Johannes, att din diplomati knappast har lyckats med att göra sig populär här.

Johannes Jag säger bara sanningen, och den kommer att segra. Ni och Tiberius och hela ert fördärvbringande släkte av vämjeliga reptiler kan inte annat än bara ruttna ihjäl och gå under.

Herodes Du upprepar dig.

Johannes Och du är en gaggig narr som inte kan regera men bara kan låta dig regeras av liderliga vampyrer till förbannade horor och kopplerskor.

Herodes Han menar dig, Herodias. Han är på sitt artigaste humör idag.

Herodias Och du är en idiot som inte kastar honom i fängelse.

Herodes Du är inte populär bland damerna, Johannes, fastän det inte är du som prostituerat dem. – Vad gör du, Herodias, om jag inte kastar honom i fängelse men låter honom hållas?

Herodias Då rapporterar jag dig för kejsaren.

Herodes Tiberius? Tror du han bryr sig om sådant? Han har nog av sina egna perversiteter på Capri.

Herodias Sejanus regerar i hans ställe och vidtar vilka åtgärder som helst mot vad som helst.

Herodes Den polisens agenter vill vi inte ha in i vårt fria land. Jag måste tyvärr bura in dig, Johannes, tills vidare, för att slippa hotet från min hustru om att få polisen på mig.

Johannes Jag tystnar inte för det. Fast ni sågar av mig huvudet skall det fortsätta vråla mot er och alla tyranner i evighet.

Herodes Vi tror dig. Vi kommer inte att såga av dig huvudet. Det är bättre att du själv får vråla dig hes inför stumma murar.

Johannes Ordet lever desto mera för att man försöker tysta det.

Herodes Jag försöker inte tysta dig. Jag försöker bara få min hustru att inte överrösta dig med värre hotelser än dina.

Johannes Hennes öde blir värre än ditt. Du blir uppfrätt av maskar, men hon blir uppäten av steklar.

Herodes Du hör, Herodias. Han älskar dig.

Herodias Jag önskar jag kunde älska honom lika varmt tillbaka.

Herodes Jag beklagar, Johannes, men jag måste göra din förbindelse med min hustru omöjlig. Hon kan annars bli så besatt av dig att hon hugger av ditt huvud bara för att äntligen få kunna kyssa dina läppar i fred.

Johannes Låt henne göra det till hennes egen eviga förbannelse.

Herodes Du hör, Herodias. Det är allvarligt. För din egen säkerhet, och för att rädda ditt liv, Johannes, måste jag således kasta dig i fängelse. Bort med honom! (Vakter för bort Johannes.)

Johannes Kopplare! Luspudel! Hynda! (förs ut)

Herodes Är du nöjd nu?

Herodias Inte förrän han är tystad för evigt.

Herodes Tyvärr har profeter den egenheten att deras ord fortsätter att leva och verka efter döden.

Herodias Jag tror inte hans röst fortlever när hans huvud skiljts från kroppen. Han är ju bara dödlig som alla andra.

Herodes Jag förstår inte vad du har emot den stackars gycklaren. Han är ju faktiskt rolig och underhållande ibland. Hur skall jag nu kunna muntras upp, när du tvingat mig att avlägsna honom?

Herodias Låt min dotter dansa för dig, så kommer du på bättre tankar.

Herodes Salome?

Herodias Vem annars?

Herodes Strip tease?

Herodias Vad annars?

Herodes Hon får gärna försöka.

Herodias (träder ut på golvet) Musik! Salome! Framträd i all din prakt och glöd och behaga din konung! *(tar plats vid Herodes igen när Salome inleder sin utmanande dans där den ena slöjan efter den andra avverkas.)*

Herodes (beundrande) Vilken läckerhet! Vilken kalaspingla! Vilka kurvor!

Herodias Diggar du henne?

Herodes Om!

Herodias Hon är din. Gör vad du vill med henne.

Herodes Är du hennes kopplare?

Herodias Nej, jag är din hustru.

Herodes Du förleder mig till synd.

Herodias Det är meningen.

Herodes Kom hit, mitt barn. *(kallar till sig Salome när endast den sista slöjan återstår.)*

Önska dig vad som helst.

Salome Vad skall jag då önska?

(Herodias viskar i hennes öra. Salome vill invända, men Herodias är bestämd.)

Min mor befäller. Det är hon som tillstätt mig att dansa för dig, herre konung. Jag önskar mig Johannes Döparens huvud på ett fat.

Herodes (förfärad) Du kan inte mena allvar.

Herodias Hon menar allvar. Du bad henne önska sig vad som helst. Hon har uttryckt sin önskan, och du måste hålla ditt löfte, Herodes. Annars är du ingen kung. Och Salome menar allvar. Inte sant, Salome?

Salome (vågar bara nicka)

Herodes Ack, vad annat har man hustrur till för än att försätta sig själv i trångmål! Ni vet inte vad ni begär, era satans kvinnor. Nåväl, ge henne Johannes Döparens huvud på ett fat, bödlar, så får vi se om det kan tillfredsställa deras perversa böjelser.

Salome Mor, jag menade inte...

Herodias Det menade du visst. Nå, tjänare! Konungen har uttryckt en order! Verkställ den!

(Några tjänare delegerar några vakter, som skrider till verket.)

Herodes Nu är det färdigt. Det här förlåter han mig aldrig.

Herodias Tvärtom. Alla dina synder äro dig förlåtna så fort han är död.

Herodes Vad du måtte hata honom.

Herodias Nej, som du tidigare mycket riktigt konstaterade, så älskar jag honom bara.

(Vakterna kommer in med Döparens huvud på ett fat.)

Herodes Din kärlek är inte helt övertygande.

Herodias Inte? Se då på detta! *(tar Döparens blodiga huvud i håret och för hans döda läppar till sina och kysser dem passionerat och girigt)*

Herodes Kallar du det kärlek?

Herodias Vad är det annars? Må mina läppars kärlek skänka dig evigt liv, Johannes Döpare, på det att din utmanande stämma mot överheten och övermakten aldrig må tystna. Må din profetgärning aldrig avbrytas utan att överträffas av andras. Äntligen får jag kyssa dig. Så länge du levde var det mig praktiskt omöjligt, ty du ville aldrig ha en så fin drottning som jag. *(kysser dem igen girigt)*

Herodes Herodias, du går för långt.

Herodias Man kan aldrig gå för långt i kärlek.
 Salome Mamma, du är vedervärdig! Jag gifter mig aldrig! Jag blir kristen i stället!
 (rusar ut)
 Herodes Se nu vad du har gjort. Din egen dotter har avfallit.
 Herodias Det är hennes sak. Jag har äntligen fått Döparen i mitt våld och min makt, och jag behåller honom. (går ut med huvudet)
 Herodes Nu blir det bara mera bråk med esséerna och deras anhängare och efterföljare, och så blir den sista villan värre än den första. Att kvinnor aldrig kan lägga band på sig! (sjunker in i dystra funderingar)

– Paus –

(fortsättning på samma scen; senare)

Herodes Berätta nu allt för mig om den här senaste groteska Messiaskandidaten.
 Ministern Han är dess värre inte bara en profet som alla andra.
 Herodes Vad menar du?
 Ministern Han är Johannes Döparens kusin och lär härstamma direkt från Davids hus både på fädernet och modernet.
 Herodes Vad menar du med det?
 Ministern Johannes Döparen lär ha utpekats honom som den som skulle komma.
 Herodes Vill du påstå att han skulle kunna vara något annat än en bedragare?
 Ministern Han är lugn och sansad, predikar förnuftigt, är lärdare än de flesta och har folkets öron.
 Herodes Jag vet. Han hälsades med palmer och mantlar när han ankom till Jerusalem demonstrativt ridande på en åsninna fåle för att markera sin roll som Messias, och folk hälsade honom som Davids son. Är han Davids son?
 Ministern Det råder det nog inget tvivel om.
 Herodes Är han Messias?
 Ministern Det har funnits många Messias, och ingen har varit helt övertygande.
 Herodes Är denne helt övertygande?
 Ministern Det är det som är frågan. Pilatus har problem med honom. Det är därför han har skickat honom till oss.
 Herodes Varför?
 Ministern Han vill inte döma honom själv.
 Herodes Vad är han dömd för?
 Ministern Hädelse. Kaifas rev sönder sina kläder.
 Herodes Varför river en överstepräst sönder sina kläder?
 Ministern Sannolikt var det något missförstånd.
 Herodes Så denne Messias menar sig vara någonting. Det är väl det som är problemet, och Kaifas blev förtvivlad över karlens hybris. Nåväl, vi ska testa honom. Visa in honom.

(Dörrarna öppnas, och Jesus visas in, blodig och törnekrönt.)

Herodes (skrämd) Vad har de gjort med honom?
 Ministern De har misshandlat honom. Pilatus hoppas att du ska ge honom fri. Han har lidit tillräckligt.
 Herodes (till Jesus) Har du lidit tillräckligt, Jesus?
 Jesus Man kan aldrig lida tillräckligt för mänskligheten.
 Herodes Vill du då lida mera?
 Jesus Det har jag inte sagt.
 Herodes Vem är du?
 Jesus Människosonen.
 Herodes Vem är människosonen?
 Jesus Läs profeten Daniel.

Ministern Det var för att han citerade Daniel som översteprästen rev sönder sina kläder och överlät honom åt knektarnas brutala misshandel.

Herodes Så han är bara en vanlig judisk lärd.

Ministern Det är det som är frågan.

Herodes (till Jesus) Är du Messias?

Jesus Messias är mänsklighetens eviga hopp som alltid finns, alltid skall återkomma och aldrig skall slockna. Det har funnits många Messias före mig, och det skall komma många efter mig.

Herodes Så Messias är bara en roll som upprorsmän tar på sig?

Jesus Nej, Messias är människans eviga krav på frihet.

Herodes Frihet från vad till vad?

Jesus Från materialismens fängelse till andens rätt till ständig vidaresträvan.

Herodes Du är för abstrakt för oss. Du är en drömmare. Problemet är att du är politisk. Man säger att du är Davids son. Stämmer det?

Jesus Jag rör inte för mitt fäderne och möderne men försöker, som alla goda söner, leva upp till det.

Herodes Och eftersom folket hyllar dig som sådan utgör du ett hot mot den gällande ordningen. Det är det som är ditt problem. Hur skall du klara dig ut ur det?

Jesus Det är inte mitt utan den gällande ordningens.

Herodes Du är åtminstone inte så aggressiv och utmanande som din stackars illaluktande kusin med det långa håret, som min hustru blev perverst förhäxad i och tvingade mig att ta livet av, men du är nästan lika långhårig om dock något bättre klädd, men du är farligare, för du är försiktigare och mera taktisk. Du hade aldrig nått så långt som att bli hälsad med halleluja och hosianna som Israels kung om du inte underbyggt din ställning noga. Jag är ledsen, Jesus, men jag kan inte släppa dig fri. Som du säger, du är den gällande ordningens problem, och den gällande ordningen är romersk och heter Pontius Pilatus. Jag måste skicka dig tillbaka till honom. Bara han kan frälsa dig från din olyckliga insylning i världsordningen. (*Jesus tiger.*) Har du ingenting att säga?

Jesus Vad väntar du dig att jag skall säga? Vad hoppas du på?

Herodes Som jag ser det kan bara en dementi av din ställning rädda dig. Erkänn dig som bastard, att din mor var en hora, hon födde ju dig utan att vara gift med din far, har jag fått veta, och du klarar dig som en vanlig bastard bland alla andra. I stället för att hota världsordningen med ditt rollspel blir du ett enkelt skämt. Vad sägs om det? Jag försöker bara rädda ditt liv.

Jesus Ingen god son kan någonsin erkänna sin moder vara en hora ens om hon är det.

Herodes Du vägrar således samarbeta. Det hedrar dig. Tillbaka till Pilatus med dig då. Men vänta. Du skall få en avskedsgåva. (*tar av sig sin purpurmantel och lägger den på Jesus axlar*) Min avskedsgåva till dig, mitt erkännande av ditt utmärkta rollspel och den konsekvens du genomför det med, och mitt överlåtande av all min kunglighet på dig. Var en bättre kung än jag, Jesus, tills du dör, tills du får din frihet från detta narrspel. (*till ministern*) För honom tillbaka till Pontius Pilatus och hälsa från mig.

(Ministern ledsagar Jesus ut.)

Ännu en narr och kanske den värsta av alla, ty han tycks ha tagit sin uppgift på allvar. Nå, Pilatus befriar honom nog, eller han blir ett värre hot mot världsordningen som död än som levande.

Scen 5.

Magdalena Hur var det egentligen med Jesus, moder Maria? Vem var han egentligen?

Maria Det borde du veta bättre än jag. Du var ju hans väninna.

Magdalena Jag kom honom aldrig nära, men du var hans moder. Ingen kan ha känt honom bättre än du.

Maria En moder känner aldrig sin son. Hon känner honom bara som barn, och som barn förblir han för henne hela livet. Hon kan aldrig se annat än sitt barn i honom, och ju mer han växer upp och blir vuxen, desto mer främmande blir han för henne. Menar du att han aldrig kände dig som kvinna?

Magdalena Han kände mig bara som fallen kvinna, som sköka och synderska. Han kunde driva ut onda andar ur mig, men han kunde aldrig älska mig.

Maria Det stämmer. Han omgärdade sig med en osynlig mur för att slå vakt om och skydda sin hemliga mission, som ingen förstod utom han själv, om han ens själv gjorde det. Förstod du den?

Magdalena Hans mission var att ta ansvar för den fallna mänskligheten, och det gjorde han genom att ta på sig hela mänsklighetens lidande.

Maria Mänsklighetens grymhet är inte något lidande eller något att tycka synd om människorna för, och det var den grymheten som spikade upp honom på korset. Den var orättvis, och han hade inget skäl att ta ansvar för den biten av mänskligheten.

Magdalena Han gjorde det ändå i sin godhet.

Maria Han borde ha älskat oss i stället, som höll oss till honom och älskade honom, i stället för att söka bråk med myndigheterna och utmana världsordningen.

Magdalena Han måste löpa linan ut som Messias och därför uppfylla skrifterna.

Maria Tror du att han var det?

Magdalena Tror inte du?

Maria Jag tvivlar på att han ens själv trodde på att han var det.

Magdalena Han tvivlade och brottades med saken så länge han verkade, men vad han än trodde så tog han på sig uppgiften.

Maria Du menar att han tog på sig rollen och spelade ett spel.

Magdalena Ja, men av självupppoffring. Någon måste göra det, och han passade perfekt in i bilden.

Maria Alltså var det ändå bara ett spel från början till slut, ett fåfängt rollspel, ett hyckleri och en artificiell tillgjordhet som bara var ägnat att förvirra och sprida amsagor och ge upphov till legender och myter och irrläror. Paulus och Petrus bråkar redan om vad han egentligen sade och menade.

Magdalena Paulus vet ingenting och vill utnyttja Jesu föregångsexempel till att skapa en egen kult och lära och kanske religion, och Petrus är alltför hederlig som enkel jude för att kunna bjuda något motstånd och protestera mot förvanskningen.

Maria Den har bara börjat. Vänta bara. När Romarriket ruttnat sönder kommer hela världen att slåss om olika versioner av Jesu legitimitet.

Magdalena Jag är rädd att du har rätt, men vi kommer inte att leva då längre.

Maria Vad tror du den tiden kommer att tro om oss?

Magdalena De kommer inte att veta någonting varför de kommer att spekulera desto vildare och komma fram till vad som helst utom sanningen.

Maria Låt dem slåss och gå under. Det är bara vi som kände honom som vet något om honom, och inte ens vi fick känna honom, ja, inte ens du.

Magdalena Men räckte inte det lilla som vi fick lära känna av honom?

Maria Vad tänker du på då?

Magdalena Hans kärlek.

Maria (eftersinnande) Jo, du har rätt. Den räcker långt och längre än hela evigheten.

Magdalena Så låt oss slå vakt om den och åtminstone föra den vidare till kommande generationer. Låt dem spekulera vad de vill om oss. Endast hans kärlek var av betydelse, och den var inte av denna världen.

Maria Du har rätt, min dotter. Låt oss hålla oss till den.

(*De går ut tillsammans, Magdalena stödjande Maria, som hon hjälpt upp på fötter.*)

Akt IV scen 1. Profeten Muhammeds dödsbädd.

Muhammed Ali, jag har inte långt kvar, och jag är rädd att du delvis får bli ansvarig för fortsättningen för den här verksamheten.

Ali Vad önskar du av mig?

Muhammed Jag vill att du besvarar mina frågor. Har jag gjort något fel? Svara mig ärligt.

Ali (besinnande) Nej, svärfar, du har aldrig gjort något fel.

Muhammed Vi gjorde judarna till våra fiender fastän vi övertog deras Gud. Var det fel?

Ali Det var deras fel som gjorde motstånd mot oss.

Muhammed Vi har kämpat mot en hopplös övermakt hela vårt liv, och alla odds var emot oss. Gjorde vi fel som tog lagen i egna händer?

Ali Vi hade inget val, svärfar.

Muhammed Vad gjorde vi då för fel, då allting ändå känns fel?

Ali Vi gjorde ingenting fel.

Muhammed Det kanske var det då som var fel. Vi var för perfekta och blev ofelbara till slut och slutar som oövervinnliga. Så ingenting är fel i den heliga bok vi har åstadkommit?

Ali Inte en enda bokstav, svärfar.

Muhammed Ändå kommer hela världen att kriga emot oss, och vi kommer alltid att få kriga mot hela världen. Det är fel. Det var aldrig meningen. Kan det då vara Gud som har haft fel?

Ali Så får du inte tänka, svärfar. Han om någon är ofelbar, och eftersom du alltid agerat i hans namn är du det också. Det blir vårt arv att se till att ditt namn hålls lika oantastligt som Gud, så att du aldrig förlorar din heliga auktoritet. Ingen skall någonsin få försöka avbilda dig eller efterlikna dig. Du var den sista och definitiva profeten, som aldrig kan överträffas i ofelbarhet.

Muhammed Vad är det då vi har missat, eftersom vi aldrig kommer att kunna bli fria från det heliga kriget?

Ali Om det blir vår arvedel är det vår plikt att utkämpa det så länge Gud lever.

Muhammed Det är det som är fel. Det stämmer inte.

Ali Du har ingenting att ångra, svärfar.

Muhammed Jo, jag har allting att ångra, ty allting gick fel. Jag ville aldrig skaffa oss fiender. Jag ville aldrig ha krig. Men dumhetens motstånd tvingade oss, och därför slipper vi aldrig kriget.

Ali Så må vi då aldrig slippa det.

Muhammed Jag är rädd att jag ger er det sämsta tänkbara arv.

Ali Det är vi tacksamma för. Annars vore vi fortfarande bara vilda ökenbeduiner i ständig konflikt med varandra. Det heliga kriget har förenat oss.

Muhammed Och i det kommer ni alltid att förblöda. Jag är rädd att allt blev fel, Ali.

Ali Du kan inte omintetgöra ditt eget livsverk, svärfar. Du kan inte ens försöka. Du kan skilja dig från det och från livet, men vi kan aldrig skilja oss från vad du har åstadkommit.

Muhammed Och vad har jag åstadkommit annat än krig?

Ali Även om det bara var krig så var det åtminstone heligt.

Muhammed Heligt till förbannelse för mänskligheten och historien. Om jag ändå förblivit kameldrivare och aldrig fått några vilda idéer!

Ali Vilda idéer föds för att aldrig ta slut, och vi slipper dem aldrig, ty de regerar oss mer än vi själva. Du var oskyldig, Muhammed, till dina vilda idéer, och det är vår plikt att följa de vilda idéerna för alltid, ty det är bara de som håller oss levande.

Muhammed Jag förstod mig aldrig på Gud. Därför blev jag aldrig av med honom.

Ali En skön besatthet att tjäna som exempel för oss alla.

Muhammed Till välsignelse och förbannelse, som redan Moses insåg.

Ali Han var den förste profeten.

Muhammed Och jag är rädd, Ali, att jag inte lyckades bli den siste, möjligen den värsta.

Ali Det räcker för oss och för vår ledning att du var en profet.

Muhammed Det räcker för mig att jag gjort bort mig som sådan. Nu är det nog. Må alla stackars offer för min fanatism nu och i all framtid förlåta mig min heliga galenskap.

Ali Ingenting är heligare än den gudomliga galenskapen.

Muhammed Eller farligare. Låt mig äntligen få frid och dö.

Ali Ske din vilja, profet och svärfar. Sov i frid för evigt.

Muhammed Nej, Ali, inte ens i döden kommer jag någonsin att kunna finna någon frid eller vila, bara tvärtom. (*dör*)

Ali Må dina sista ord och hemlighet förbli förborgade i mitt hjärta för alltid, och må bara ditt faktiska livsverk bestå desto mera för alltid och brinna för evigt som vittne om Gud, ty ingenting kan någonsin förminska den kraften, lika litet som ens förståndet kan rå på galenskap.

Scen 2. I Vatikanen.

Innocentius III Din erbarmlige stackare, hur kan du begära att någon skulle ta dig på allvar? Du har ju inte ens skor på fötterna, går klädd i en trasig kåpa med rep som bälte och luktar illa!

Franciscus Betyder då inte längre Gud någonting för kyrkan?

Innocentius Honom talar vi inte om, din helige dåre. Han har ändå ingen talan, och det har han inte haft på tusentals år. Moses lanserade honom som en moralisk kraft för Israel, men redan Salomo svek alla de gudomliga idealen, och efter Israels undergång har ingen vettig människa mera tagit Gud på allvar. Det enda som gäller för etablerade institutioners överlevnad är realpolitik! Och det är något som du inte vet någonting om. Var glad för det. Du slipper mycket elände. Var fattig och galen i fred, men kom inte hit och propa på någon etablering.

Franciscus Men ni måste sanktionera min munkorden. Världen behöver den.

Innocentius Kan du komma med ett enda skäl varför kyrkan skulle godkänna din orden? Varför menar du att världen behöver eländiga parasiter till tiggarmunkar?

Franciscus Världen behöver representanter för det andliga livet, i synnerhet nu när kyrkan bara handlar om makt och politik. Världen behöver idealister som motvikt till alla som fördärvar den. Då det mesta i världen handlar om egoism och girighet behövs det alternativa idealister som frivilligt ägnar sig åt sjukvård och åt att ta hand om alla världens förtrampade olycksbarn.

Innocentius Säg inte att du dessutom är sentimental. Det är väl ändå det sista världen behöver.

Franciscus Det handlar inte om sentimentalitet, helige fader. Det handlar om ödmjukhet. Som etablerade fattiga bröder i kyrkans tjänst skulle vi kunna vara mera effektiva som diplomater än klumpiga bärsärksoldater och fåfänga kortsynta kyrkliga högfärdsblåsor till biskopar.

Innocentius Nu sade du något. Tror du att ni skulle kunna finna en väg till att komma till tals med sultanen?

Franciscus Varför inte?

Innocentius Gott. Jag sanktionerar er orden på villkor att ni upprättar diplomatiska förbindelser med sultanen. Du måste lyckas. Annars får du ingen orden.

Franciscus Vi skall lyckas.

Innocentius (lägre) Ni lär vara goda predikanter också. Det skulle inte skada om ni vid behov kunde uppträda mot kejsaren.

Franciscus Kristus bestående mission var att påvisa all världslig makts fördärvlighet och fåfänga och presentera ett bättre alternativ, alltså livet som andlig verklighet, som med sina gudomliga lagar står över all makt, allt våld och all politik. Det gäller mer än någonsin idag.

Innocentius Jag tror vi har användning för dig, Franciscus. Kyrkan behöver sådana som du.

Franciscus Tack, helige fader! (*faller på knä och kysser påvens hand och ring*)

Innocentius Det är bra. Du kan gå nu. Du får din orden.

Franciscus Tack! (*reser sig överväldigad och drar sig ut alldeles lycksalig*)

Innocentius (ensam) Sådana heliga enfaldiga dårar kan lätt utnyttjas av kyrkan för spridning av nyttig propaganda, då de predikar av hjärtat och folk lyssnar till dem. Kan de dessutom utnyttjas som diplomater för framstötter mot islam är det nästan för bra för att vara sant.

Scen 3.

Dante Du har fört mig bort från alla mina villovägar ner och ut på värre villovägar än jag kunde ana att existerade, och hela tiden har du lockat mig vidare med min älskade Beatrice. När skall jag då äntligen få möta henne?

Vergilius Din kärlek har fört dig torrskodd och helskinnad genom hela helvetet, och din otålighet kommer att föra dig vidare genom hela Skärselden och ända upp till himmelen, där du äntligen skall få träffa din Beatrice, om du bara har en smula tålmod, Dante.

Dante Men vad var då meningen med hela helvetet? Varför visade du mig alla dessa mytiska fador utan tal och utan ände på sin ständigt tilltagande förfärlighet? Vad var meningen med att föra mig till det mänskliga eländets och grymhetens och hopplöshetens yttersta djup?

Vergilius Hela verkligheten är blott illusioner, och den verklighet vi tror finns bakom illusionerna är den bedrägligaste illusionen av alla. Du har inte sett något helvete, Dante. Du har bara sett dina egna fantasier. Du har bara blickat djupt in i dig själv och där fått möjlighet att göra upp med alla dina fördomar och aggressioner. Det finns ingen ondska, inget helvete, inget odödligt straff och ingen evig fördömelse utom i våra egna sjuka tankar. Du har fått konfrontera all världens samlade vidskepelse för att därmed kunna upplösa dem och få världen till att ta steget ur dem och in i framtiden. Kyrkans dogmer uppfanns för att hålla världen i schack genom skrämsel och terror, men de har nu spelat ut sin roll, och du har själv fått se alla dess falska profeter och förtappade påvar och hur Muhammed själv ropar ve från sitt eget eviga helvete och hur de påvar som brännmärkte judarna och uteslöt dem ur människornas gemenskap var precis lika ruttna och bestuckna som Roms galnaste kejsare. Ingenting är nytt i denna bedrägliga värld av svinerier och vidriga övergrepp, där skurkarna alltid marterar helgonen som de känner sig hotade av, och du har sett det samlade bedrägeriets summa av världen i form av hela detta oformliga helvetes absurditet.

Dante Så du ville bara demaskera mänskligheten och mig med denna visning.

Vergilius Ja, och har jag lyckats kommer du att få se din Beatrice, ty bortom allt töcken, all förvirring och världslighets förblindelse finns alltid kärleken kvar som allena kan rädda oss.

Dante Visa mig den.

Vergilius Först måste du bli tillräckligt renad. Du har även hela Skärselden kvar att gå igenom, och först mot slutet av din vandring mot himmelen kommer du äntligen att få se ljuset och din återlösning när du själv äntligen släpper ditt förljugna jordeliv.

Dante Så du leder mig egentligen bara mot döden?

Vergilius Nej, mot livet och ditt eviga liv, som blir din belöning hos Beatrice, om du bara gör dig det besväret att ta dig igenom all förljugenhet och fåfänga och världsligt bländverk först.

Dante Låt oss då genast gå vidare, så att vi får denna långa promenaden undanstökad.

Vergilius Så ska det låta! Framåt, Dante! (*De går vidare uppåt.*)

Scen 4. Worms, 1521.

Karl V Ta det lugnt, Martin. Vi vill dig inget illa. Vi vill bara betvivla och ifrågasätta din auktoritet.

Martin Luther Och hur kan ni göra det? Kejsaren har aldrig haft någon rätt att sätta sig upp emot Gud.

Karl Det är just det vi ifrågasätter. Därför ville jag träffa dig så här mera privat, så att vi kan nå någon sorts kompromiss och överenskommelse.

Martin Man kan inte kompromissa med Gud.

Karl Hur kan du säga så? Är då någonting omöjligt för Gud?

Martin Nej.

Karl Förstå oss rätt, Martin. Vi ifrågasätter inte din gudstro och din helighet. Din reformiver är skälig. Det intygas av alla andra kända teologer i vår tid, som Erasmus av Rotterdam och Thomas More. Det är de medel du tillgriper som vi inte finner särskilt relevanta. Betänk vad du gör innan du kastar kyrkan och världen in i religiöst inbördeskrig.

Martin Det är inte det det är frågan om.

Karl Nå, vad är det då frågan om?

Martin Kyrkan gör anspråk på världslig makt, och det har den ingen rätt att göra. Kyrkan gör sig förtjänster på att marknadsföra salighet och utnyttja sitt monopol på salighet, och det har den ingen rätt att göra.

Karl Och därför vill du vräka hela kyrkan över ända och tar du dig självsvåldigt rätt att göra det med att själv missbruka Guds namn som en makt som du har rätt till.

Martin Jag har bara påpekat kyrkans maktmissbruk.

Karl Och vad tror du blir följderna därför? Som realpolitiker kan jag se följderna. Furstarna kommer i ditt namn att revoltera mot kyrkan, konfiskera den, utplundra den och göra sig själva till sin nationella kyrkas överhuvud. Följden blir ett allas krig mot alla med kristendomen som vapen. Är det det du vill?

Martin Jag ville bara reformera kyrkan.

Karl Som redan var i färd med att reformera sig själv inifrån. Den reningsprocessen har du stört med att kräva en reformation med våld. Jag lovar dig, att det kan leda till ingenting gott.

Martin Jag kan inte ta något tillbaka.

Karl Nej, det kan du inte, för du står där du står, och det du gjort kan inte göras o gjort, och ditt ansvar inför framtiden och dess kommande krig är oerhört. Du

kommer inte undan din egen förbannelse, Martin Luther, som du själv släppt lös över världen.

Martin Vad vill ni att jag skall göra?

Karl Ta tillbaka allt. Gör förbön inför påven. Få honom att återta sin bannbulla.

Martin Omöjligt.

Karl Där ser du. Du är omöjlig. För Gud är ingenting omöjligt, men du har gjort honom omöjlig i den sköna nya värld du frambesvurit ur Pandoras ask.

Martin Jag kunde inte göra annat.

Karl Skyll på såpa, Martin Luther! Du kunde ha behärskat dig, som den betydligt mer sansade och försiktige och ansvarskännande Erasmus.

Martin Jag har ingenting mer att säga er, ers kejsrerliga höghet. Ni bara skäller ut mig.

Karl Och med besked, och med större rätt än ni kört över kyrkan! Vet hut, Martin Luther!

Martin Vet hut själv!

Karl Vi kommer ingen vart.

Martin Det är det jag menar.

Karl Försvinn, och kom aldrig mera för min åsyn!

Martin Tack det samma! (*dundrar ut och smäller igen dörren efter sig*)

Karl Han är fullständigt galen och ansvarslös! Hur kunde en sådan någonsin bli teolog? Han drar ju hela kyrkans trovärdighet i fördärvet!

Scen 5. Giordano Bruno inför inkquisitionen i Venedig 1593.

1 Ni har tredskats länge nog med oss, mästare Giordano Bruno. Vi har bara några ytterligare frågor att ställa er.

Bruno Det är ju bara ni som bråkat med mig hela tiden.

2 Vet hut, mästare Bruno! Ni tog löften som dominikanermunk! Ni har förrått hela kyrkan!

Bruno Är det då kriminellt att följa sitt samvete?

2 Ja, om det skadar kyrkan!

Bruno Jag har aldrig velat skada kyrkan, och det vet ni. Därför lämnade jag den i fred och övergav den. Det är ni själva som släpat mig in i kyrkan igen.

3 Det hade vi aldrig gjort om ni inte haft kätterska åsikter och spridit dem!

Bruno Är det då ett brott att tala fritt vad man tänker?

1 Ja, om det sprider irrläror. Det är det vi vill ha klarhet i, vad det är för irrläror ni sprider. Det är därför ni är här.

Bruno Jag har alltid älskat kyrkan och aldrig velat skada den, medan den i stället dess värre ständigt tycks ha velat bemöda sig om att skada mig. Ni vill ju inget hellre än släpa mig till kättersbålet.

1 Inte om det inte finns anledning. Därför ber vi er innerligt att återta ert förnekande av Kristi gudomliga natur.

Bruno Jesus sade själv att han bara var en människa, samtidigt som han erkände alla människors gudomliga natur. Jag har bara hållit mig till hans egna ord.

1 Vi menar hans egenskap av Guds Son.

Bruno Det är en dogm som kyrkan hittat på långt efter Jesu död. Den kan bara kyrkan återta själv.

2 Och ni vill påstå att ni inte har kätterska åsikter?

Bruno Jag tror på Gud. Det är den enda trosbekännelse någon religion behöver ha, och därvid är kristendomen, judendomen och islam lika. Det behövs ingen annan trosartikel. Allt annat bara komplicerar och sår split och avlägsnar de troende från ämnet. Därför spärrade påven Innocentius III in judarna i ghetton helt i onödan, och

därför krigade kyrkan mot islam genom korstågen helt i onödan. Vi har ju alla samma Gud.

3 Men ni har påstått, mästare Bruno, att Gud inte är personlig. Därmed har ni förnekat honom.

Bruno Mina herrar, ingen levande har någonsin sett Gud. Abraham och Moses umgicks med honom måhända, men den Guden föll med Israel, medan hela Antiken levde religiöst på medvetenheten om Gud i allt levande liv i naturen. Det var helt tillräckligt. Det behövdes aldrig någon personlig Gud som tillhygge till att starta krig och offra arméer i vansinniga korståg för en dödfödd sak.

2 Och han ska kallas troende!

1 Du tror alltså faktiskt inte på Gud Fader, Giordano Bruno?

Bruno Jag har viggt mitt liv åt Gud, men inte åt en Gud som sanktionerar justitiemord, grymhet och förföljelser genom etablerade inkquisitioner, exkommuniceringssystem, kättersbål och intolerans mot andra religioner. Min Gud är en god Gud som skapar och uppmuntrar liv och som inte skadar och dödar det.

1 Du bekänner dig alltså till den teologiska världsåskådningen?

Bruno Utan tvekan.

1 Likväl går du längre än Kopernikus i hans kätteri med att påstå, att solen inte bara inte kretsar omkring jorden, utan att den till och med inte är någon sol utan bara en stjärna bland andra stjärnor.

Bruno Varför är det så kätterskt?

2 Därför att solen kretsar omkring jorden!

Bruno Hur vet du det?

2 Jorden är universums medelpunkt! Det är en självklarhet!

Bruno Det är alltid farligt att ta något för givet, då risken alltid finns att man har fel. Mina herrar, tillåt mig att få tvivla på att jag vet, men låt mig inte tvivla i min tro och på er kyrka, då era inkvisitionsmetoder riskerar att föra mig därhän.

3 Vakta dina ord, mästare Bruno! Vi har makt att skicka dig till Rom!

Bruno Ni har ingen makt alls. Det finns ingen makt. All jordisk makt är en självsvåldig förmåtenhet som lider av hybris och därför måste gå under.

2 Han vågar förespegla oss kyrkans undergång!

Bruno Nej, jag bara varnar er för den med att förespegla er det faktum att er inkquisition bara kan leda den till undergång.

2 Han hädar!

3 Bort med honom!

1 (*klubbar*) Än en gång, mästare Bruno, har ni visat er omöjlig i er kätterska envishet. Man kommer ingen vart med er. Den här sessionen är avslutad. (*klubbar*) För ut honom. (*Bruno föres ut.*)

2 Vad ska vi göra med honom? Vi kan inte ha honom kvar här år ut och år in.

3 Skicka honom till Rom och låt dem ta hand om honom.

1 Jag är rädd att vi inte har något annat val. Om Rom tar hand om honom så slipper åtminstone vi bränna honom.

Akt V scen 1. En svensk häxdomstol.

1 Vågar vi utsätta honom för detta?

2 Han har ju själv bett om det!

3 Men chocken! Hennes tillstånd! Ofinkänsligheten!

2 Klarar han det så klarar han det. Annars får han finna sig i att häxprocesserna fortsätter.

1 Men låt oss då åtminstone först få tala vid honom, så att vi kan förbereda honom!

2 Det är inte för mycket begärt. (*till en dörrvakt*) Visa in Urban Hjärne.
(*Denne hämtas in.*)

Nåväl, mäster Urban, vi är redo att bemöta era argument med verkligheten! Är ni beredd att möta verkligheten?

Urban Verkligheten, mina herrar, är att alla de stackars så kallade häxor ni släpat inför rätta, trakasserat och torterat, misshandlat och bränt på bål inte gjort sig skyldiga till värre brott än till att vara kvinnor.

2 Vill ni påstå att alla kvinnor är likadana?

Urban Kvinnor har ett annat psyke än män, som är mera fladdrigt och känsligt och lättmanipulerat. Är de det minsta sinnessvaga och labila, vilket de genom olycklig påverkan mycket lätt kan bli, kan de få för sig vilka sjukliga fantasier som helst och förväxla dem med verkligheten.

2 Vi har just fått in en verklig häxa, som vi ger er möjlighet att praktisera era hypoteser på. Vi menar att hon är ett hopplöst fall som i bästa fall kanske kan kureras genom exorcism. Annars ser vi ingen annan möjlighet än att nödgas bränna henne på bål.

Urban Låt mig då få träffa den olyckliga kvinnan.

2 (*till dörrvakten*) Hämta in henne.

(*En kvinna hämtas in klädd i trasor, försedd med järnbojor, med härjat ansikte och långt utslaget gråsprängt hår.*)

Urban (chockerad) Vad har ni gjort med henne?

2 Hon har blivit bättre behandlad än de flesta. Det är för hennes eget bästa hon har försetts med järnbojor. Annars hade hon troligen lyckats förgöra sig själv eller åtminstone hela sitt utseende.

Urban Jag måste insistera på att bojorna avlägsnas.

2 Ni vet inte vilka risker ni tar.

Urban Ni är rädda för en oskyldig misshandlad kvinna. Det är den enda djävulen i sammanhanget. Ni är rädda för vad ni inte förstår. Jag förstår henne. Avlägsna bojorna.

(*2 ger tecken, och bojorna avlägsnas*)

Kvinnan (medan hon befrias) Vackre präst, har ni kommit för att befria mig?

Urban Det finns inget att befria er från utom mänskliga fördomar mot er.

Kvinnan Alla mina djävlar då, som aldrig lämnar mig i fred?

Urban Det finns inga djävlar. Det finns inga onda andar. Det finns inget helvete. Det finns bara Gud. Även ni är en del i Gud, och Gud är en del i er. Allt annat är fåfänga vanföreställningar.

Kvinnan Ta mig då härifrån och gör mig till er egen brud i stället för djävulens.

2 Ni ser, mäster Urban, hur Satan talar genom henne.

Urban (hårt) Det ser jag inte alls. (*till kvinnan*) Kvinna, sansa er och behärska er. Jag är här bara för att hjälpa er och få er att återta ett normalt liv.

Kvinnan Kan någon våldtagen kvinna någonsin normaliseras? Nej, hon måste förbli besatt för resten av sitt liv tills döden befriar henne, ty en gång kärlekens slav alltid kärlekens slav, och är det inte män som missbrukar henne har hon inget annat sällskap än osaliga andar.

2 Kan ni befria henne från hennes osaliga andar, mäster Urban?

Urban Mitt barn, det finns inga osaliga andar. Se verkligheten som den är och ignorera allt som stör era verklighetsintryck.

Kvinnan Menar ni att det inte finns osaliga döda? Det finns överallt! Jag ser dem överallt! De som ofredades av livet kan aldrig lämna livet i fred! Jag är en av dem, ty även jag brukades illa av livet!

Urban Vi vet det, mitt barn, och därför är vi här för att hjälpa dig.

Kvinnan Ingen kan hjälpa mig, ty inte ens döden kan skilja mig från evigheten, vars alla osaligheter jag ser med öppna ögon!

2 Kan ni driva ut hennes onda andar, mästare Urban? Det är det som behövs. Annars får vi röka och bränna ut dem.

Urban Är det då hennes eget fel att hon hanterats illa av livet? Skall ett barn som våldtas pådyvlas ansvaret för våldtäkten? Ser ni då inte det självklara i att varje offer för någon grymhet därmed bara får sin oskuld fördubblad? Ingen är oskyldigare till sitt eget martyrium än en martyr.

3 Men ser ni då inte att kvinnan är galen?

Urban Det är en annan sak. Fordomdags betraktades galenskap som något heligt. Den hemskaste av alla galenskaper, fallandesjukan, betraktades med respekt och bävan som 'den heliga sjukdomen', som både Alexander den Store och Julius Caesar led av, vilket förlänade dem näst intill gudomlig status. Även denna kvinna är helig, om hon verkligen har blivit galen av sina lidanden.

Kvinnan Vackre präst, knulla ihjäl mig, så att jag får dö salig och slippa min osalighet!

Urban Nej, mitt barn, du skall lära dig att arbeta och klara dig själv. Det är den enda salighet livet har att erbjuda.

Kvinnan Kärleken då?

Urban Den kan aldrig brukas utan att missbrukas. Dess missbruk botas med att man lämnar den därhän. Det är mycket enkelt. Det är samma medicin som för alkoholisten: avstå från spriten, och han slipper sin alkoholism.

Kvinnan Ingen kvinna kan avstå från kärleken.

Urban Vad är då kärlek? Förklara det för mig!

Kvinnan Att få älska den man har kär.

Urban Jag håller med dig. Frågan är hur. Få se om även du kan hålla med mig. Kärlek är inte bara samlag, som bara är ett avreagerande av naturliga drifter. Nej, kärlek är något högre. Det är att älska för livet och hålla sig till ett ideal och aldrig svika det. Kärlek är trohet och tillgivenhet. Glöm allt vad sex heter och ägna dig åt kärlek i stället, så är du frisk och kurerad.

Kvinnan Tror ni det går?

Urban Jag vet att det går.

Kvinnan Ni är den första man som inte velat våldta mig.

Urban I så fall är jag rädd att jag också är den första man som verkligen älskat dig. Håll till godo med den kärleken och glöm den inte, så kanske du kan undvika missbruk i fortsättningen.

Kvinnan Ni får mig att känna mig så lugn.

Urban Fortsätt med det.

Kvinnan (till kollegiet) Mina herrar, ni behöver inte vara rädda för mig längre, ty den granne prästen här har frälst mig.

Urban Nej, jag har bara i bästa fall fått dig att ta reson.

Kvinnan Jag skall bättra mig.

Urban Jag skall personligen se till att du får ett arbete och kan behålla det. Vill du det?

Kvinnan Jag tar gärna vilket arbete som helst för er skull, vackre präst.

Urban (till kollegiet) Nå, är ni övertygade? Ni ser ju själva hur denna kvinna blivit mänsklig bara för att jag behandlat henne mänskligt. Hur vore det om ni skulle göra samma sak med alla andra stackars häxangivna kvinnor?

1 Vi önskar ni kunde ta er an flera av våra offer.

Urban Det gör jag gärna så länge jag hinner med och orkar.

Kvinnan Ni är en riktig präst.

Urban Nej, men jag försöker vara en riktig människa. Ta hand om henne, mina herrar, låt henne vara en fri kvinna utan bojor, ge henne ett arbete, och allt skall gå bra.

3 Vi ska försöka, mästare Urban.

Urban (ryter) Och inga fler absurda häxprocesser i detta fria land, om jag får be!

1   Vi ska se vad vi kan göra, mästare Urban.

2   Under er ledning kan vi säkert avveckla den verksamheten.

Urban (till kvinnan) Gå, mitt barn, och var en fri människa, och utnyttja din frihet till konstruktivt arbete, och ingen skall då någonsin mer kunna rubba dina cirklar.

Kvinnan   Tack, vackre präst. Jag ska försöka göra mitt bästa.

(Urban hjälper kvinnan ut med dörrvaktens hjälp, och kollegiet följer ut efteråt under livliga diskussioner.)

Scen 2. En enkel borgerlig 1800-tals bostad.

(Det knackar. Hustrun går för att öppna.)

Karl (inifrån, osynlig) Säg att jag inte är hemma.

Hustrun   Men om det är någon viktig?

Karl   Det är med 90% säkerhet en fordringsägare eller indrivare. Kör bara bort honom.

Hustrun (öppnar) Herr Marx är inte hemma. Åh!

Karl (inifrån, som förut) Vem är det? *(kommer fram)*

Hustrun (visar in gästen, överväldigad av glädje) Ser du vem som har kommit?

Karl (ser vem det är) Du kunde ha låtit bli att släppa in honom. Det är ju bara vår svärson.

Svärsonen   Vi kommer båda två.

Karl   Ännu värre.

Hustrun   Karl, var då för en gångs skull en smula mänsklig. Vi är bara en familj.

Karl   Och den är misslyckad. Påminn mig inte om det.

Hustrun   Men det är ju din egen dotter!

Karl   Ja, och jag borde aldrig ha låtit henne gifta sig med den där negern.

Dottern   Far, ingen har tagit starkare avstånd från sin egen judendom än du, och ändå är du den värsta av rasister!

Karl   Och med all rätt! De flesta människor är misslyckade! Och du gifte dig med en av dem! Färgad dessutom!

Dottern   Bara för att han är sydländsk är han inte mindre en människa.

Svärsonen   Vi har tydligen kommit fel.

Hustrun   Nej, jag ber er, stanna. Karl är bara inte på sitt bästa humör idag.

Dottern   Det är far aldrig. Han är alltid på sitt sämsta humör, och allt han har till övers för sina medmänniskor är hat, till och med för sin egen familj, som om han systematiskt ville driva oss alla till självmord!

Karl   Ju förr ni alla begår det, desto bättre! Ju fler människor som begår självmord, desto bättre! Det är det bästa människan kan göra! Hon duger inte till bättre! Hon är en dum, onaturlig, misslyckad varelse som bara duger till självdestruktivitet. Därför är det viktigt att vi som vet bättre tar makten över hela världen och hjälper till med att desto ordentligare leda hela mänskligheten åt helvete!

Svärsonen   Han är galen.

Dottern   Det har han alltid varit.

Karl   Nej, jag är klok! Det är mänskligheten som är galen!

Svärsonen   Är det därför ni predikar proletariatets diktatur, så att arbetarmassorna skall omstörta hela samhället?

Karl   Naturligtvis! Samhället förtjänar inte bättre! Och vi kommer att segra! Genom arbetarmassornas numerära oemotståndlighet kommer de att konstituera den yttersta och största diktaturen, som ingenting kan kullkasta! Och sedan är det bara för dem att rensa ut ur samhället allt som inte behövs, för att göra livet enklare och rättvisare.

Svärsonen Som kultur, religion, traditioner och historia.
Karl Gud är död. Det behövs ingen religion. Ju förr mänskligheten inser det, desto förr kan en effektivare världsordning införas.
Svärsonen Utan kapitalism, utan frihet, utan andliga värden, utan själ?
Karl Utan sociala orättvisor och klassklyftor!
Svärsonen Så alla skall reduceras till den lägsta klassen?
Karl Det är en social och historisk ofrånkomlighet att det måste gå den vägen.
Svärsonen Jag tror mera på fred och ödmjukhet, samarbete och andlig odling.
Karl Därför är du misslyckad som svärson. Gå och häng dig, så gör du någon nytta.
Hustrun Karl!
Karl Jag menar det!
Dottern (till sin man) Kom, vi går.
Karl Ja, dra åt helvete.
Svärsonen Och det enda ni duger till, herr Karl Marx, är att driva människor och mänskligheten till självmord!
Karl Därtill blev jag född.
Dottern (till sin man) Kom, innan det blir värre. (*går med sin man*)
Hustrun (vrider sina händer) Karl! Karl!
Karl Gå du och häng dig du också, så jag slipper höra ditt kvidande! (*går och slänger igen dörren efter sig*)
Hustrun (bryter samman och gråter)
Karl (öppnar dörren, avlossar en sista salva:) Och släpp aldrig in dem hit mera! (*smäller igen dörren på nytt. Hustrun bara gråter.*)

Scen 3. Kreml.

Trotskyj Men, kamrat Lenin, du måste ju acceptera bolsjevikernas fria rättighet till obegränsat våld. Du gav ju själv ordern om tsarfamiljens förintelse. Vi har inte råd att vara knusliga.
Lenin Har vi då inte heller råd att vara mänskliga? Vi har fört revolutionen till seger genom övervåld, och dina insatser var berömliga, Leon, när du tog initiativet till att öppna eld mot folkmassorna utan urskiljning, precis som Napoleon gjorde på sin tid, vilket gav honom segern. Men vi är på säkra sidan nu. Inbördeskriget är över, och vi har vunnit det, så vad har vi då mer att frukta?
Stalin Allt. Fienden finns alltid mitt ibland oss. Kontrarevolutionärerna upphör aldrig att konspirera och underminera revolutionen. Vi måste vara vaksamma mot subversiva initiativ och krafter inom våra egna led och aldrig tveka inför att slå hårt mot dem när vi upptäcker dem.
Lenin Och en av dem är du, kamrat Stalin, som visar skräckdiktatoriska tendenser.
Stalin Jag menar bara att vi måste vara på vår vakt. Annars kan vi aldrig sprida revolutionen över hela världen, vilket är vår mission och främsta uppgift.
Lenin Och jag menar, kamrat Stalin, att dina ambitioner visar paranoidea tendenser, som inte är sunda och som jag borde varna hela partiet för. Segern är vår, och då är det dumaste vi kan göra att själva motarbeta den och destruera den med att hänge oss åt förföljelsemani.
Trotskyj Det är du som ser spöken mitt på ljusa dagen och målar fan på väggen utan anledning, kamrat Lenin, inte någon annan.
Lenin Tvärtom. Jag försöker bara få er att fatta att vi har ingenting att frukta. Efter tsarfamiljens likvidering och utplåning ur historien har alla de vita givit upp och avrättats en efter en – alla drakens huvuden har fallit. Kyrkan har vi krossat, och det är bara gamla gaggiga tanter som fortfarande öppet vågar visa sig som sådana

menlösa idioter att de håller sig till den. Vi har lyckats införa en helt ateistisk stat där Gud definitivt skrotats som det vidskepelsens hjärnspöke det begreppet och övertron alltid varit. Tvångskollektiviseringen har lyckats över lag, och vi har inga privatägande bönder mera. Vi har med glans genomfört och etablerat proletariats diktatur, där arbetarklassen triumferat som den enda tillåtna klassen, och alla som inte passar in där kan samhället utan vidare undvara. Så vad är du rädd för, kamrat Stalin?

Stalin Jag om någon är inte rädd för något, men vi har bara börjat, och vi får inte vila på några lagrar eller inbilla oss att vi kan ta det lugnt. Vi har avskaffat religionen, men vi har ännu inte rivit alla kyrkor och utplånat alla religioners och den gamla korrupta historiens spår. Vi har infört en ateistisk ideologi, men alla medborgare har ännu inte omfattat den. Vi måste forcera skolorna till effektivare indoktrinering, så det blir omöjligt att tänka sig något annat än det kommunistiska paradiset ofelbarhet. Och så har vi resten av världen. Vi får inte nöja oss med revolutionens seger här hemma. Vi måste exportera den till hela världen, och vi är inte säkra förrän alla stater omfattat den totala tvångssocialiseringen.

Lenin Hur vill du då exportera den? Vill du tvinga revolutionen på världen med krig?

Stalin Varför inte? Världskriget ledde tyvärr bara till revolutionens seger här hemma. Ett nytt världskrig skulle kanske även ge oss Tyskland och hela Europa.

Lenin Du tror att revolutionen bara kan segra genom krig?

Stalin Krig har alltid behövts för mänsklighetens balansering. Världskrigets tio miljoner offer var bara en liten åderlåtning. Vi behöver hundra miljoner offer bara i Europa för att vara säkra på att Europa skall falla. Hela världen skulle säkert må bra av att någon miljard rensades bort. Vi har för mycket människor i världen. Därför fick vi kolonialmakternas och kapitalismens förbannelse. Låt världen kriga och gå under, så att sedan kommunismens klasslöshet och sociala rättvisa kan sprida det enda sunda paradiset på jorden.

Trotskij Kamrat Stalin är radikal.

Lenin Ja, men går han inte något till överdrift? Var det inte just genom krig och införandet av absolutism med terrorvälde som maktmedel som helgade alla ändamål varigenom den franska revolutionen spårade ur?

Stalin Vem behöver historien? Vi behöver den lika litet som vi behövde religionen och Gud.

Lenin Du går för långt, kamrat Stalin.

Stalin Man kan aldrig gå för långt.

Trotskij Kamrat Stalin har rätt så till vida att vi aldrig kan känna oss säkra mot kontrarevolutionen. Därför måste jag insistera på bättre systematisering av fånglägren. Vi har så mycket politiska fångar nu i våra överfulla fångelser att vi inte orkar avrätta dem alla. Därför måste koncentrationslägren byggas ut över hela Ryssland.

Stalin Kamrat Trotskij har rätt. Med taggtråd och obegränsad kapacitet.

Lenin Vill ni då stänga in hela Sovjetunionen bakom rymningssäkra taggtrådsstängsel utan insyn?

Stalin Bara om det visar sig nödvändigt, vilket det mycket väl kan bli i händelse till exempel av ett nytt världskrig. Vi måste ju till varje pris skydda våra medborgare mot den korrupta omvärlden så länge den är kapitalistisk.

Trotskij Kamrat Stalin har rätt.

Lenin Jag vet inte vem av er som är värre och vem av er jag skall varna för vem av er. Jag ville aldrig ha inbördeskrig, och likväl drog det ut i årtal, då de vita aldrig gav upp. Med våld kommer man ingenstans. Bara genom fred tror jag kommunismen någonsin kan vinna universell seger.

Stalin Men om vi blir angripna måste vi slå tillbaka, och hårt!

Lenin Givetvis, men vem angriper oss? Vem har vi att frukta utom dina inre fiender, kamrat Stalin, som du tror att underminerar oss alla inifrån?
Stalin Den inre fienden är alltid den värsta fienden.
Lenin Jag har fått nog. Han finns bara inom dig själv, kamrat.
Stalin Tvärtom. Det finns inga fiender utom yttre fiender.
Lenin Jag går. Jag är trött och behöver vila. (*bryter upp*)
Trotskij Hur länge tror du han håller?
Stalin Han kan aldrig bli densamme som före sitt slaganfall.
Trotskij Och när han är borta får vi dela makten och göra det bästa av saken.
Stalin Vi skall säkert komma väl överens, kamrat Trotskij.
(De röker och dricker.)

Scen 4. Två judiska koncentrationslägerfångar efter kriget.

1 Vad tror du är meningen egentligen?
2 Tro inte att det är någon mening med något.
1 Men hela denna absurda extremt makabra cirkus med så mycket ansträngning och apparat bakom – det kan ju inte ha varit fullständigt meningslöst.
2 Jo, det var fullkomligt meningslöst.
1 Theodor Herzls bemödanden? Balfourdeklarationen och Lawrences uppror med araberna mot turkarna? Hela det tredje rikets tolvåriga mardröm av övermänskliga ansträngningar för att förstöra hela Europa, hela historien och hela vårt folk, vilket ändå var dömt att misslyckas från början? Hela den astronomiskt omfattande och omständliga koncentrationslägersindustrin?
2 Ändå kom de ganska långt med judeutrotningen, vilket bara gör den desto mera meningslös, just för att det dödsdömda vansinnesföretaget likväl bara lyckades delvis och lämnades halvfärdigt med allting ostädat i öppen dager efteråt, som ett slakthus där allting gått fel.
1 Men likväl har vi överlevt. Någon mening måste det väl ändå vara med det?
2 Ändå sitter vi fortfarande kvar i samma koncentrationsläger och släpps inte ut. Enda skillnaden är att vi får mat och kläder och slipper arbeta ihjäl oss och har Patton som övercapo i stället för Hitler. Vi får inte resa till Israel, för engelsmännen förbjuder oss det. Alltså sitter vi kvar i samma koncentrationsläger. Vad är det för mening med det?
1 Tror du ändå inte att Gud måste ha haft någon mening med det hela? Vad har vi annars haft vår Gud till? Tror du inte att meningen ändå var ett nytt exodus, så att vi skulle få Israel till slut?
2 Men vi har ju inte fått det!
1 FN kan ge det självständighet när som helst.
2 Blir det självständigt så blir det krig, och det kriget blir det i så fall aldrig slut på förrän Israel går under igen. Nej du, jag har bestämt mig. Jag sticker till Amerika och glömmet Israel och blir assimilerad. Jag har fått nog av det här judiska cirkusförföljelseeländet, som bara innebär att vi sitter fast i samma onda cirkel hela tiden.
1 Vi är lika mycket *displaced persons* i Amerika som här.
2 Vad som helst är bättre än denna eviga rundgång av hemlöshet och förföljelse. Jag tar risken. Jag sticker.
1 Jag väntar tills Israel blir självständigt.
2 Skyll dig själv. Gud har glömt oss.
1 För det behöver väl inte vi glömma Gud?
2 Om vi ändå kunde göra det!
1 Vem är den önsketänkande verklighetsflykten av oss två?

2 Det är vi alla kroniskt bara för att vi är judar. Det är det enda vi är till för. Stick du till Israel och dröm om dina Ufos. Jag sticker den andra vägen och går in i filmindustrin. Bara där finns det fortfarande utrymme för bättre drömmar än verkligheten.

1 Har vi klarat oss så här långt så klarar vi nog några helveten till.

2 Det finns alltid nya helveten kvar för oss idioter som aldrig ger upp vår strävan efter paradiset, som ingen någonsin har funnit och som aldrig någonsin har funnits.

1 Nästa år eller nästa evighet i Jerusalem?

2 Nej, min bror, nästa gång är det bara att börja om från början igen, tills allting går under på nytt. Det är människans eviga onda cirkel som hon aldrig tröttnar på att envist träda på nytt. Bara därför lever vi fortfarande, som om det var någon mening med det. Men ju mer vi tror det har någon mening, desto mera fullständigt meningslöst är det.

1 Jag är av annan åsikt.

2 Där det finns två judar finns det tre åsikter som alla motsäger varandra. Det är det jag menar, Samuel. Hur vi än gör kommer vi ingen vart.

Scen 5. The Rolling Stones på sitt slott i Frankrike.

Charlie Det här duger inte, pojkar. Ni bara sluddrar till det.

Bill Tror du inte vi vet det?

Mick Vi tar om det en gång till, så blir det säkert bra.

Charlie Det blir inte bättre, Mick. Du har lagt av dig. Du sjunger inte rent längre. Du bara sliskar till det och upprepar dig.

Mick Ska du säga, Charlie, som inte ens längre kan hålla takten!

Bill Bråka inte nu, pojkar. Vi försöker en gång till.

Charlie Det blir ingenting. Inte så länge Keith är borta.

Mick Han är upptagen.

Charlie Med vad? Med att vara trött? Med att vara utslagen? Med att vara medvetlös? Han är symptomet för oss alla! Vi är färdiga!

Mick Vi har ändå gjort väl ifrån oss, Charlie. Vi är rika. Vi har spelat in förmögenheter. Vi har kunnat köpa det här slottet i Frankrike.

Charlie Där vi bara lägger av oss och knarkar ihjäl oss.

Bill Tala för dig själv.

Charlie Jag talar för Keith. Han har blivit 250 år gammal genom att sila och röka heroin varenda dag så länge vi varit här.

Mick Lämna honom i fred, Charlie.

Charlie Du menar, att vi ska låta honom knarka ihjäl sig i fred, som vi lät Brian drunkna i fred påtänd och sönderknarkad till en grönsak...

Mick Håll käften, Charlie!

Charlie Ja, det är det bästa vi kan göra. Vi lägger av och lämnar världen i fred. Vad har vi bjudit på annat än knark? Vad har vi gett de lättförförda ungdomsmassorna annat än fördärv och slaveri under ständigt tilltagande drogberoende och ständigt falskare musik, som bara blivit mer och mer oväsen hela tiden?

Mick Vi har gjort karriär. Vi är mångmiljonärer.

Charlie Ja, det var väl därför du släppte dina ekonomiska studier vid universitetet, Mick, för att förtjäna större pengar på dålig vulgärmusik?

Bill Vi har hållit ihop bättre än Beatles.

Charlie Beatles var musikaliska. George Harrison studerade Bach, och Paul McCartney vet hur man komponerar bra låtar. Ingen av oss har kunnat något sådant. Vi bara slamrar och skriker och upprepar oss och skämmer ut oss och knarkar ihjäl oss.

Mick Det går till så i popvärlden, Charlie. Alla knarkar. Alla lever på ruset. De som kan hantera det överlever. De svagare faller ifrån och går under, som Bee Gees. Det är deras sak. Vi står fortfarande på scen och håller stilen.

Charlie Vilken stil? Som patetiska sönderknarkade vrak? Se på Keith! Han kan knappt hålla i gitarren längre och darrar och skälver som en febersjuk åldring på gränsen till döden, fast han ser ännu äldre ut.

Mick Vi bjuder på det, Charlie. Folk vill ha det. Folk diggar det. Det är inne med vilket knark som helst, och vi bjuder på det. Vi lever på det. Det är bara för oss att fortsätta förföra massorna. Det är bättre än kyrkliga jolmerier och annat religiöst opium för folket. Vi är bättre än Gud.

Charlie Se dig själv i spegeln, Mick. Du är bara Keiths lillebror i utbrändhet och patetisk överårighet, som bara blir mera grotesk genom att ni fortsätter bära er åt som tonåringar.

Mick Nu räcker det, Charlie.

Charlie Det är det jag menar. Vi lägger av.

Mick Aldrig! Djävulen lever ännu, och vi med honom! Så länge han har sympati för oss måste vi ha sympati för honom!

Charlie Han bara driver med oss för att få oss att framstå som ännu mer groteskt makabra än vad vi är.

(Keith kommer in, som ett vrak i svår abstinens.)

Keith Är det ingen som har en sil?

Bill Du har förbrukat alla, Keith. Förrådet är slut.

Keith Vi har väl råd att skaffa mera?

Mick Du tål inte mera, Keith. Vi vill inte förlora dig som vi förlorade Brian.

Bill Du får allt vad du vill, Keith. Vad vill du ha? Vi kan skaffa fram vilka raffiga fnask som helst åt dig. Allt utom mera heroin.

Keith (desperat) Dra åt helvete, era djävlar, när heroin är allt vad jag behöver!

Charlie Han är färdig.

Mick Nej, vi är aldrig färdiga. Publiken behöver oss. Ungdomsmassorna behöver vårt folkliga oväsensopium så att fler generationer kan bli förförda och vigda åt det eviga fördärvets utsvävningar på syndafloder av knark och rockmusik som aldrig tar slut. Du får inte svika oss, Keith. Du måste upp på scen igen. Vi måste dra alla våra gamla låtar en gång till. 60-talspubliken är fortfarande där och håller jämna steg med oss.

Charlie I den patetiska utförsåkningens utbrändhet.

Mick Vad gör det, så länge de trivs!

Keith Ge mig en sil, så ska jag spela sedan.

Charlie Du kan ju inte ens hålla i en gitarr längre!

Keith Jag är bättre än Jimi Hendrix!

Charlie Han är död! Janis Joplin är död! Sid Vicious är död! Bob Marley är död! Elvis Presley är död! Alla har de knarkat ihjäl sig! Och du är det mest patetiska vraket av alla, för att du fortfarande lever!

Keith Ge mig en sil.

Mick Kom med mig, Keith. Jag har nog något över. Du får vad du vill, om du bara samarbetar sedan.

Keith Jag ska spela som en gud sedan.

Mick Så ska det låta. *(tar hand om honom och går ut med honom)*

Charlie Och han påstår på fullt allvar att vi är bättre än Gud.

Bill Så klart vi är det! Vi har ju lyckats begrava Gud levande i den blinda förförelsens oväsen.

Charlie Du tycks ha förstått vad det hela handlar om, Bill.

Bill Jag är inte sämre än du, Charlie. Gå till dina trummor nu, så ska vi testa den här nya slingan. (*tar upp sin elgitarr. Charlie går till trummorna. Vid sidan om ser man hur Mick hjälper Keith att krampaktigt ta sig en sil.*)

Scen 6. Inför Himalayas berg.

John Nå, min vän, vad har du nu lärt dig av historien, du som har studerat den hela ditt liv?

C. Bara att det är bäst att inte befatta sig med den.

John Så du vägrar som människa ta något ansvar för mänsklighetens historia?

C. Inte alls. Tvärtom. Jag tror att var och en tar sitt bästa ansvar med att sköta sig själv, ta ansvar för sitt eget liv först och främst och sköta sig genom självbehärskning.

John Det är Marcus Aurelius' stoicism som går igen hos dig; ta ansvar för kosmos genom att öva fulländad självbehärskning. Nå, Gud då? Är han därmed överflödigt och utesluten?

C. Du vet mer än jag om Gud som studerat hans sak hela ditt liv.

John Vad är han för dig?

C. Han är kanske själva det historiska problemet. De flesta historiska misstag och övergrepp har begåtts i hans namn. Alla de blodigaste överdrifterna, brotten och våldsamteterna har utlösts genom hans idé, som om den idén om den absoluta makten alltid bara måste framkalla maktmissbruk och skadlig absolutism.

John Du har rätt. Som maktmedel är den idén enbart av ondo. Men utesluter det hans existens?

C. Hur vill du då definiera honom?

John Det är just det som är vitsen, Christian. Gud går inte att definiera, ty han övergår allt. Han är inte ens personlig. Allt vad vi umgås med i form av liv är delaktigt i Gud, som definieras bäst som 'det som dyrkas'. Det är själva livet, dess innersta hemlighet och fundamentalenergi. Att använda det till att etablera religioner och makt är det yttersta missförståndet och missbruket. Om han kan fattas över huvud taget så går det bara abstrakt, och det medel som då kommer närmast är musiken, som är ditt område, så det borde du känna bättre till än jag.

C. Musiken är fullständigt korrumpad idag. Den etablerade musiken har våldtagits av atonal musik, som inte är musik utan antimusik, medan all sann musikalitet och musikaliska strävanden dränks och kvävs levande av massmedieskval och rockmusikens vrålande oväsensvåldtäkt på masspubliken. Den riktiga musiken har ingen chans idag. Den är dränkt av oväsen och fulhet.

John Men ändå finns den där, och du representerar den.

C. Hur ser du på den?

John Den riktiga musiken är för mig ett ideal som i dess högst utvecklade former, som hos Bach och Händel, Wienerklassikerna, operamästarna och de romantiska symfonikerna, speglar den gudomliga ordningen och harmonin i kosmos. En annan spegel därav är astrologin i dess renaste och mest kliniska former, som utgör ett språk för sig och en insikt i en dimension som står lika nära det gudomliga som musiken. Somliga ser även matematiken som en umgängesform med Gud, men varken i matematiken eller astrologin finns den gudomliga skönhet som musiken kan förmedla, och därmed kommer musiken närmare själva livets hemlighet och gudomlighet.

C. Så du förnekar och förkastar Gud som makt och personlighet men inte som levande väsen.

John Ungefär så, men som ett levande väsen som framför allt är skapande och som mest av allt avslöjar sig i sitt skapande, som när Dante skrev sin Komedier av tidernas fullkomligaste poesi och Michelangelo målade sitt sextinska kapelltak.

C. Men allt som skapas är inte alltid gott och vackert.

John Precis, och där kommer skönheten in i bilden som ännu en avgörande faktor. Jag är trots allt samma kristna teolog fortfarande som jag gjordes till när jag föddes, och jag ser trots allt Kristus som den som kom det gudomliga idealet närmast och dessutom i påtaglig mänsklig form.

C. Vilken Kristus? Den korsfäste? Mirakelgöraren? Frälsaren? Den uppståndne?

John Den Kristus som alltid fortsätter att idealiseras och som aldrig upphör att fånga alla människors sinnen, den mjuke vackre Kristus med det långa håret och god hand i synnerhet med barn och med fallna kvinnor. Korsfästelsen och uppståndelsen är bara ovidkommande detaljer. Det är den mänskliga som räknas.

C. Som han framstår i Thomasevangeliet?

John Till exempel. Krishna är ett liknande ideal men inte alls lika mänsklig, då han predikade våld mot Pandavas släktingar. Kristus är pacifist i motsats till Krishna och helt konsekvent som sådan och dör hellre för andras våld än deltar i något våld själv.

C. Men han var inte Gud?

John Självfallet inte, inte mer så än alla andra, och det säger han själv.

C. Så låt oss då lämna Gud i fred med alla legender och amsagor om övertro och makt för att i bästa fall kunna ägna oss åt honom genom konst och musik, filosofi och vetenskap.

John Det är de enda sätt som man kan umgås med honom på. Alla andra icke konstruktiva sätt är missgrepp.

C. Och naturen?

John Den om något är uttryck för det gudomliga genom dess storhet, helighet, skönhet och frihet.

C. Så låt oss lämna Gud och naturen i fred och be mänskligheten göra det samma.

John Det är det bästa vi kan göra åt saken.

(De betraktar bergen i solnedgången tillsammans.)

Slut.

*(Finland och Göteborg, sommar 2008,
10.6 – 28.7.)*